

ΝΗΣΙΩΤΙΚΟ ΣΧΕΔΙΟ ΔΡΑΣΗΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΕΙΦΟΡΟ ΕΝΕΡΓΕΙΑ

ΝΗΣΟΣ ΛΗΜΝΟΣ

Ημερομηνία

30/4/2012

Σύνοψη

Ο Δήμος Λήμνου υπογράφοντας το Σύμφωνο των Νησιών αναλαμβάνει δράση στην κατεύθυνση της αειφορικής ανάπτυξης και της καταπολέμησης της κλιματικής αλλαγής σε τοπικό επίπεδο. Μαζί με άλλα Ελληνικά και Ευρωπαϊκά νησιά δεσμεύεται να ξεπεράσει τους στόχους που έχουν οριστεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση για την μείωση των εκπομπών αερίων του φαινομένου του θερμοκηπίου.

Το μακροπρόθεσμο όραμα των τοπικών αρχών είναι να περιορίσουν τις ταχέως αυξανόμενες εκπομπές διοξειδίου του άνθρακα (CO₂) του νησιού εισάγοντας ανανεώσιμες πηγές ενέργεια κατά τα μέγιστα τόσο στην παραγωγή όσο και στην ζήτηση ενέργειας αλλά και προωθώντας την υιοθέτηση μέτρων εξοικονόμησης ενέργειας και ενεργειακής απόδοσης σε όλους τους τομείς οικονομικής δραστηριότητας.

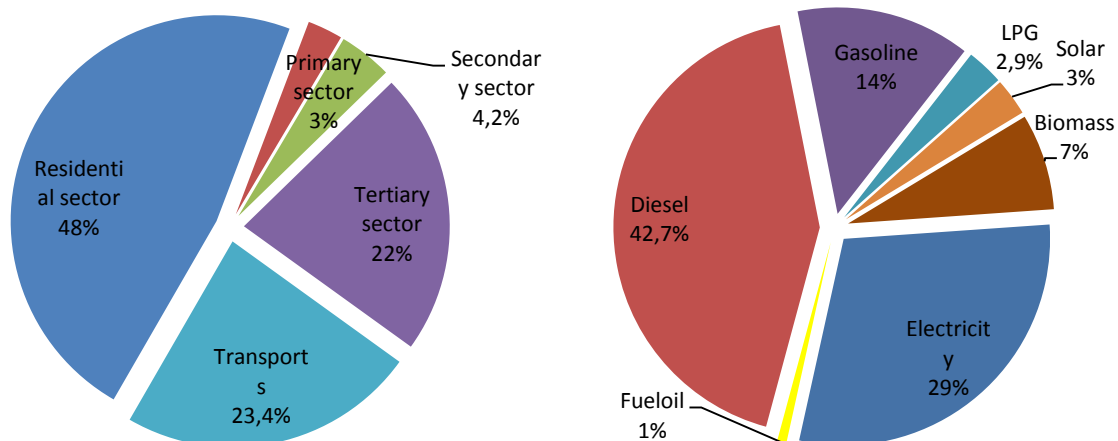
Στόχοι

Με το παρόν σχέδιο δράσης για την αειφόρο ενέργεια η Λήμνος ορίζει ξεκάθαρους και φιλόδοξους στόχους σχετικά με την τοπική ενεργειακή πολιτική του νησιού. Για το έτος στόχος 2020 επιδιώκεται η αύξηση της ασφάλειας στην παροχή ενέργειας, η μείωση της εξάρτησης σε εισαγόμενη ενέργεια και τέλος η μείωση του ενεργειακού αποτυπώματος και του αποτυπώματος εκπομπών CO₂ του νησιού.

Συγκεκριμένα, οι οριζόμενοι στόχοι για το έτος 2020 επικεντρώνονται στην μείωση κατά 45% της ζήτησης πρωτογενούς ενέργειας και κατά 51% των εκπομπών CO₂ σε σύγκριση με το σύνηθες σενάριο, καλύπτοντας το 17% της πρωτογενούς ενέργειας και το 32% της ζήτησης ηλεκτρισμού αξιοποιώντας τοπικά διαθέσιμες ανανεώσιμες πηγές ενέργειας.

Ισοζύγιο ενέργειας και εκπομπές CO₂ στο έτος βάσης

Στην διαδικασία του ενεργειακού σχεδιασμού και της εκπόνησης του ΝΣΔΑΕ Λήμνου ως έτος βάσης επιλέχθηκε το 2005, σε συμφωνία με του στόχους ορισμένους από την ΕΕ για την αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής. Στα επόμενα διαγράμματα παρουσιάζονται αποτελέσματα του ενεργειακού προφίλ της Λήμνου για το έτος 2005. Η ισχυρή εξάρτηση από ορυκτά καύσιμα είναι εμφανής.

Βασικά πεδία δράσης

Ένα ευρύ φάσμα δράσεων συμπεριλαμβάνεται στο σχέδιο δράσης επιδρώντας σε όλους τους βασικούς τομείς δραστηριότητας του νησιού. Η επιλογή των δράσεων έγινε αφού λήφθηκαν υπόψη εναλλακτικά σενάρια με στόχο την μεγιστοποίηση του στόχου μείωσης εκπομπών με το ελάχιστο δυνατό κόστος εντός των δεδομένων χρονικών περιθωρίων και των πρόσφατων εξελίξεων στην εθνική και τοπική οικονομία.

Δομή συντονισμού

Μια συντονιστική και οργανωτική δομή δύο επιπέδων έχει επιλεχθεί ώστε να διασφαλιστεί η αποτελεσματική υλοποίηση του ΝΣΔΑΕ. Η «συντονιστική επιτροπή» από την μια μεριά θα αναλάβει τον συντονισμό κατά την διάρκεια των διαφορετικών φάσεων του ΝΣΔΑΕ, ενώ από την άλλη πλευρά η «ομάδα εργασίας» θα επικεντρωθεί κυρίως στην πραγματοποίηση των δράσεων, την παρακολούθηση του ΝΣΔΑΕ και την πιθανή επικαιροποίηση του περιεχομένου του ΝΣΔΑΕ.

Προϋπολογισμός και Χρηματοδότηση

Ο τελικός προϋπολογισμός θα καθοριστεί κατά την τελική έγκριση του ΝΣΔΑΕ.

Η διασφάλιση των αναγκαίων πηγών και εργαλείων χρηματοδότησης για την επιτυχή εφαρμογή του ΝΣΔΑΕ αποτελεί μια από τις μεγαλύτερες προκλήσεις για τον Δήμο. Η κατανομή Δημοτικών και Περιφερειακών οικονομικών πόρων σε συνδυασμό με δανεισμό, ανακυκλούμενα κεφάλαια, συνεταιριστικά σχήματα λαϊκής βάσης, χρηματοδότηση από τρίτους, ιδιωτικές επενδύσεις και συμπράξεις δημόσιου και ιδιωτικού τομέα (ΣΔΙΤ) είναι μερικά από τα χρηματοδοτικά σχήματα τα οποία θα αξιοποιηθούν για την υλοποίηση του ΝΣΔΑΕ.

Περιεχόμενα

1. ΠΛΑΙΣΙΟ	1
1.1. Γεωγραφία και μορφολογία εδάφους	1
1.2. Δημογραφικά	2
1.3. Οικονομία.....	3
1.4. Πολιτικές και διοικητικές δομές.....	4
2. ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ	5
2.1. Υφιστάμενο πλαίσιο και όραμα για το μέλλον	5
2.2. Επιδιώξεις και στόχοι.....	5
2.3. Στρατηγικές κατευθύνσεις	6
3. ΙΣΟΖΥΓΙΟ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ ΚΑΙ ΚΑΤΑΓΡΑΦΗ ΕΚΠΟΜΠΩΝ	8
3.1. Κατάσταση στο έτος βάσης.....	8
3.1.1. Τελική ζήτηση ενέργειας.....	9
3.1.2. Μετατροπή ενέργειας	16
3.1.3. Πρωτογενής ζήτηση ενέργειας	16
3.1.4. Εκπομπές διοξειδίου του άνθρακα	17
3.2. Προβολές στο έτος 2020 – Σύνηθες σενάριο	22
3.2.1. Τελική ζήτηση ενέργειας.....	23
3.2.2. Μετατροπή ενέργειας	25
3.2.3. Πρωτογενής ζήτηση ενέργειας	25
3.2.4. Εκπομπές διοξειδίου του άνθρακα	26
3.3. Προβολές στο έτος 2020 – Σενάριο σχεδίου δράσης.....	28
3.3.1. Τελική ζήτηση ενέργειας.....	29
3.3.2. Μετατροπή ενέργειας	31
3.3.3. Πρωτογενής ζήτηση ενέργειας	32
3.3.4. Εκπομπές διοξειδίου του άνθρακα	33
4. ΔΡΑΣΕΙΣ	35
4.1. Οικιακός τομέας	36
4.2. Πρωτογενής τομέας	38
4.3. Δευτερογενής τομέας	38
4.4. Τριτογενής τομέας.....	40
4.5. Μεταφορές	46
4.6. Δευτερογενής παραγωγή ενέργειας και ροές ενέργειας	47
4.1. Σχεδιασμός χρήσεων γης	48
4.2. Δημόσιες προμήθειες προϊόντων και υπηρεσιών.....	48
4.3. Πολίτες και εμπλεκόμενοι φορείς	49
5. ΟΡΓΑΝΩΤΙΚΟΙ ΚΑΙ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΙ ΜΗΧΑΝΙΣΜΟΙ	50
5.1. Συντονιστικές και οργανωτικές δομές.....	50
5.2. Διαθεσιμότητα προσωπικού.....	50
5.3. Εμπλοκή φορέων.....	51
5.4. Προϋπολογισμός	51
5.5. Πηγές και μηχανισμοί χρηματοδότησης	51
5.6. Παρακολούθηση	52

Πίνακες

Πίνακας 1.1 Εξέλιξη πληθυσμού (πηγή: ΕΛΣΤΑΤ).....	2
Πίνακας 3.1. Τελική ζήτηση ενέργειας του οικιακού τομέα στο έτος βάσης 2005 [MWh].....	9
Πίνακας 3.2. Τελική ζήτηση ενέργειας του πρωτογενή τομέα στο έτος βάσης 2005 [MWh].....	10
Πίνακας 3.3. Τελική ζήτηση ενέργειας του δευτερογενή τομέα στο έτος βάσης 2005 [MWh]	11
Πίνακας 3.4. Τελική ζήτηση ενέργειας του τριτογενή τομέα στο έτος βάσης 2005 [MWh].....	12
Πίνακας 3.5. Τελική ζήτηση ενέργειας του τομέα μεταφορών στο έτος βάσης 2005 [MWh].....	14
Πίνακας 3.6. Τελική ζήτηση ενέργειας στο έτος βάσης 2005.....	15
Πίνακας 3.7. Πρωτογενής ζήτηση ενέργειας ανά ενεργειακό φορέα [MWh].....	16
Πίνακας 3.8. Εκπομπές CO ₂ του οικιακού τομέα ανά υποτομέα και ενεργειακό φορέα [τόνοι].....	18
Πίνακας 3.9. Εκπομπές CO ₂ του πρωτογενούς τομέα ανά υποτομέα και ενεργειακό φορέα [τόνοι]	19
Πίνακας 3.10. Εκπομπές CO ₂ του δευτερογενούς τομέα ανά υποτομέα και ενεργειακό φορέα [τόνοι]	19

Πίνακας 3.11. Εκπομπές CO ₂ του τομέα μεταφορών ανά υποτομέα και ενεργειακό φορέα [τόνοι].....	19
Πίνακας 3.12. Εκπομπές CO ₂ του τομέα μεταφορών ανά υποτομέα και ενεργειακό φορέα [τόνοι].....	20
Πίνακας 3.13. BAU σενάριο – Τελική ζήτηση ενέργειας ανά ενεργειακό φορέα και κατηγορία δραστηριότητας το 2020.....	24
Πίνακας 3.14. ΝΣΔΑΕ σενάριο – Τελική ζήτηση ενέργειας ανά ενεργειακό φορέα και κατηγορία δραστηριότητας το 2020.....	30
Πίνακας 3.15. Συνεισφορά κάθε τομέα δραστηριότητας στην μείωση εκπομπών CO ₂ σε σύγκριση με το BAU σενάριο το 2020.....	34
Πίνακας 4.1. Αναμενόμενα αποτελέσματα ΝΣΔΑΕ το 2020 για κάθε τομέα δραστηριότητας.....	35
Πίνακας 4.2. Λεπτομέρειες των σχεδιασμένων δράσεων για τον οικιακό τομέα.....	37
Πίνακας 4.3. Συγκεντρωτικός πίνακας των σχεδιασμένων δράσεων για τον οικιακό τομέα.....	37
Πίνακας 4.4. Λεπτομέρειες των σχεδιασμένων δράσεων για τον πρωτογενή τομέα.....	38
Πίνακας 4.5. Συγκεντρωτικός πίνακας των σχεδιασμένων δράσεων για τον πρωτογενή τομέα.....	38
Πίνακας 4.6. Λεπτομέρειες των σχεδιασμένων δράσεων για τον δευτερογενή τομέα.....	39
Πίνακας 4.7. Συγκεντρωτικός πίνακας των σχεδιασμένων δράσεων για τον δευτερογενή τομέα.....	40
Πίνακας 4.8. Λεπτομέρειες των σχεδιασμένων δράσεων για τον τριτογενή τομέα.....	45
Πίνακας 4.9. Συγκεντρωτικός πίνακας των σχεδιασμένων δράσεων για τον τριτογενή τομέα.....	45
Πίνακας 4.10. Λεπτομέρειες των σχεδιασμένων δράσεων για τον τομέα μεταφορών.....	47
Πίνακας 4.11. Συγκεντρωτικός πίνακας των σχεδιασμένων δράσεων για τον τομέα μεταφορών.....	47
Πίνακας 4.12. Λεπτομέρειες των σχεδιασμένων δράσεων για τον τομέα δευτερογενούς παραγωγής ενέργειας.....	48
Πίνακας 4.13. Συγκεντρωτικός πίνακας των σχεδιασμένων δράσεων για τον τομέα δευτερογενούς παραγωγής ενέργειας.....	48

Διαγράμματα

Εικόνα 1.1. Λήμνος.....	2
Διάγραμμα 3.1. Κατανομή της τελικής ζήτησης ενέργειας του οικιακού τομέα στους υποτομείς.....	9
Διάγραμμα 3.2. Κατανομή της τελικής ζήτησης ενέργειας του οικιακού τομέα.....	10
Διάγραμμα 3.3. Κατανομή της τελικής ζήτησης ενέργειας του πρωτογενούς τομέα στους ενεργειακούς φορείς.....	11
Διάγραμμα 3.4. Κατανομή της τελικής ζήτησης ενέργειας του δευτερογενή τομέα στους υποτομείς.....	12
Διάγραμμα 3.5. Κατανομή της τελικής ζήτησης ενέργειας του δευτερογενή τομέα στους ενεργειακούς φορείς.....	12
Διάγραμμα 3.6. Τελική ζήτηση ενέργειας του τριτογενή τομέα στο έτος βάσης 2005 [MWh].....	13
Διάγραμμα 3.7. Κατανομή της τελικής ζήτησης ενέργειας του τριτογενή τομέα στους ενεργειακούς φορείς.....	13
Διάγραμμα 3.8. Κατανομή της τελικής ζήτησης ενέργειας του τομέα μεταφορών στους ενεργειακούς φορείς.....	14
Διάγραμμα 3.9. Κατανομή της τελικής ζήτησης ενέργειας του τομέα μεταφορών στους ενεργειακούς φορείς.....	15
Διάγραμμα 3.10. Κατανομή της τελικής ζήτησης ενέργειας στους διάφορους τομείς.....	16
Διάγραμμα 3.11. Κατανομή της τελικής ζήτησης.....	16
Διάγραμμα 3.12. Κατανομή πρωτογενούς ζήτησης ενέργειας ανά ενεργειακό φορέα.....	17
Διάγραμμα 3.13. Κατανομή συνολικών εκπομπών CO ₂ από τελική χρήση στους διάφορους τομείς.....	17
Διάγραμμα 3.14. Εκπομπές CO ₂ από τελική χρήση στον οικιακό τομέα.....	18
Διάγραμμα 3.15. Εκπομπές CO ₂ από τελική χρήση στον τριτογενή τομέα.....	20
Διάγραμμα 3.16. Εκπομπές CO ₂ από τελική χρήση στον τομέα μεταφορών.....	21
Διάγραμμα 3.17. BAU σενάριο – Προβολή ζήτησης πρωτογενούς ενέργειας.....	22
Διάγραμμα 3.18. BAU σενάριο – Προβολή εκπομπών CO ₂ από τελική χρήση.....	22
Διάγραμμα 3.19. BAU σενάριο – Τελική ζήτηση ενέργειας ανά ενεργειακή πηγή.....	23
Διάγραμμα 3.20. BAU σενάριο – Τελική ζήτηση ενέργειας ανά ενεργειακή πηγή.....	23
Διάγραμμα 3.21. BAU σενάριο – Τελική ζήτηση.....	24
Διάγραμμα 3.22. BAU σενάριο – Τελική ζήτηση.....	24
Διάγραμμα 3.23. BAU σενάριο – Εισαγόμενη ηλεκτρική ενέργεια.....	25
Διάγραμμα 3.24. BAU σενάριο – Προβολή πρωτογενούς ζήτησης ενέργειας ανά ενεργειακό φορέα.....	25
Διάγραμμα 3.25. BAU σενάριο – Πρωτογενής ζήτηση ενέργειας ανά ενεργειακό φορέα το 2020.....	26
Διάγραμμα 3.26. BAU σενάριο – Προβολή εκπομπών CO ₂ τελικής χρήσης ανά ενεργειακό φορέα.....	26
Διάγραμμα 3.27. BAU σενάριο – Εκπομπών CO ₂ τελικής χρήσης ανά ενεργειακό φορέα το 2020.....	27
Διάγραμμα 3.28. BAU σενάριο – Προβολή εκπομπών CO ₂ τελικής χρήσης ανά ενεργειακό φορέα.....	27
Διάγραμμα 3.29. ΝΣΔΑΕ σενάριο – Προβολή ζήτησης πρωτογενούς ενέργειας.....	28
Διάγραμμα 3.30. ΝΣΔΑΕ σενάριο – Προβολή εκπομπών CO ₂ από τελική χρήση.....	28
Διάγραμμα 3.31. ΝΣΔΑΕ σενάριο – Τελική ζήτηση ενέργειας ανά ενεργειακή πηγή.....	29
Διάγραμμα 3.32. ΝΣΔΑΕ σενάριο – Τελική ζήτηση ενέργειας ανά κατηγορία δραστηριότητας.....	29

Διάγραμμα 3.33. ΝΣΔΑΕ σενάριο – Τελική ζήτηση ενέργειας ανά ενεργειακό φορέα το 2020.....	30
Διάγραμμα 3.34. ΝΣΔΑΕ σενάριο – Τελική ζήτηση ενέργειας ανά τομέα το 2020.....	30
Διάγραμμα 3.35. ΝΣΔΑΕ σενάριο – Προβολή δευτερογενούς μετατροπής ενέργειας έως το 2020	31
Διάγραμμα 3.36. ΝΣΔΑΕ σενάριο –Δευτερογενής μετατροπή ενέργειας το 2020	31
Διάγραμμα 3.37. ΝΣΔΑΕ σενάριο – Προβολή πρωτογενούς ζήτησης ενέργειας ανά ενεργειακό φορέα.....	32
Διάγραμμα 3.38. ΝΣΔΑΕ σενάριο – Πρωτογενής ζήτηση ενέργειας ανά ενεργειακό φορέα το 2020	32
Διάγραμμα 3.39. ΝΣΔΑΕ σενάριο – Προβολή πρωτογενούς ζήτησης ενέργειας ανά ενεργειακό φορέα.....	33
Διάγραμμα 3.40. ΝΣΔΑΕ σενάριο – Εκπομπών CO ₂ τελικής χρήσης ανά ενεργειακό φορέα το 2020.....	33
Διάγραμμα 3.41. ΝΣΔΑΕ σενάριο – Προβολή εκπομπών CO ₂ τελικής χρήσης ανά ενεργειακό φορέα	34

1. ΠΛΑΙΣΙΟ

1.1. Γεωγραφία και μορφολογία εδάφους

Η Λήμνος είναι το όγδοο μεγαλύτερο νησί στην Ελλάδα και βρίσκεται στο Βόρειο Αιγαίο απέναντι από τον Ελλήσποντο. Απέχει 36ν.μ. μακριά από την χερσόνησο του Άθω. Το νησί έχει έκταση 477.3χλμ² και η ακτογραμμή είναι 260 χιλιόμετρα.

Η Λήμνος είναι ως επί το πλείστον επίπεδη, αλλά το δυτικό και ιδιαίτερα το βορειοδυτικό τμήμα, είναι τραχύ και ορεινό (μέγιστο υψόμετρο: Όρος Βίγλας, 470 μ.). Δεν υπάρχουν επιφανειακά ύδατα και τα θαλάσσια ύδατα χαρακτηρίζονται από μεγάλα βάθη στα ανατολικά.

Οι μεγάλες πόλεις είναι η Μύρινα στα δυτικά και ο Μούδρος, στα ανατολικά ενός μεγάλου κόλπου στη μέση του νησιού. Η Μύρινα διαθέτει ένα καλό λιμάνι, το οποίο βρίσκεται σε διαδικασία αναβάθμισης με την κατασκευή θαλάσσιου αναχώματος στα δυτικά. Η πόλη είναι η έδρα του συνόλου των συναλλαγών που διεξάγονται με την ηπειρωτική χώρα.

Οι κάτοικοι τις Λήμνου ασχολούνται παραδοσιακά με την κτηνοτροφία και το νησί είναι διάσημο για τη φέτα, τα μελίπηκτα τυριά και το γιαούρτι. Τα φρούτα και λαχανικά που ευδοκιμούν στο νησί είναι τα αμύγδαλα, τα σύκα, τα πεπόνια, καρπούζια, ντομάτες, κολοκύθες και ελιές. Οι κύριες καλλιέργειες είναι το σιτάρι, κριθάρι, σουσάμι. Η Λήμνος παράγει επίσης μέλι αλλά όπως συμβαίνει με τα περισσότερα προϊόντα τοπικού χαρακτήρα, οι παραγόμενες ποσότητες υπερβαίνουν τις ανάγκες της τοπικής αγοράς. Τα σταφύλια Μουσκάτ καλλιεργούνται ευρέως και χρησιμοποιούνται ώστε να παραχθεί ένας μοναδικός επιτραπέζιος οίνος που είναι ξηρός με δυνατή γεύση. Από το 1985 η ποικιλία και η ποιότητα των κρασιών του νησιού έχουν αυξηθεί σημαντικά.

Οι χρήσεις γης κατανέμονται μεταξύ των γεωργικών (42,7%) και των βοσκοτόπων περιοχές (35,7%). Οι τεχνητές επιφάνειες καλύπτουν ένα μικρό μέρος του νησιού (4,2%), ενώ δεν υπάρχουν δάση.

Το νησί διαθέτει ένα εξαιρετικό αεροδρόμιο, με πολύ μακρύ διάδρομο και δυνατότητα προσγείωσης μεταγωγικών Αντόνωφ.

Οι οικονομικές δραστηριότητες τις δύο τελευταίες δεκαετίες συνδέονται κυρίως με τον τριτογενή τομέα. Οι βιομηχανικές δραστηριότητες δείχνουν μια μικρή αλλά σημαντική ανοδική τάση, ως αποτέλεσμα της ανάπτυξης παραγωγής των μοναδικών προϊόντων του νησιού.

Εικόνα 1.1. Λήμνος

1.2. Δημογραφικά

Την περίοδο 1951-1991, ο πληθυσμός του νησιου παρουσίασε μέση ετήσια μείωση της τάξης του 0,7%, με αιχμή τη δεκαετία του 1961-1971, όπου η μείωση έφτασε το 20% λόγω έντονης μετανάστευσης. Κατά την περίοδο 1981-2001, ο πληθυσμός αυξήθηκε από μετανάστες που επιστρέψανε στο νησί και οι τρέχουσες εκτιμήσεις των τοπικών αρχών συμφωνούν ότι η ανοδική τάση θα συνεχιστεί, αλλά με μειωμένο ρυθμό.

ΕΤΟΣ	1951	1961	1971	1981	1991	2001
Πληθυσμός	24.018	21.812	17.445	15.721	17.931	18.475
		1951-1961	1961-1971	1971-1981	1981-1991	1991-2001
Μεταβολή Πληθυσμού		-2.206	-4.367	-1.724	1.889	544
Ποσοστιαία μεταβολή πληθυσμού		-9,18%	-20,02%	-9,88%	12,02%	3,03%

Πίνακας 1.1 Εξέλιξη πληθυσμού (πηγή: ΕΛΣΤΑΤ)

Η πληθυσμιακή διασπορά στους πρώην δήμους της Λήμνου παρατίθεται στον επόμενο πίνακα:

ΔΗΜΟΣ	1991	2001	ΜΕΤΑΒΟΛΗ 1991-2001	ΠΟΣΟΣΤΙΑΙΑ ΜΕΤΑΒΟΛΗ
Αττικής	2.341	2.295	-46	-1,96%
Μούδρου	2.199	2.191	-8	-0,36%
Μύρινας	6.818	7.488	670	9,83%
Νέας Κούταλης	836	804	-32	-3,83%

Πίνακας 1.2 Πληθυσμός ανά Δήμο (πηγή: ΕΛΣΤΑΤ)

ΠΛΗΘΥΣΜΟΣ	ΛΗΜΝΟΣ	
	ΑΡΙΘΜΟΣ	%
Αστικός	5.107	28,21
Αγροτικός	12.997	71,79

Πίνακας 1.3 Χαρακτηρισμός πληθυσμού

1.3. Οικονομία

Από τη δεκαετία του '80, υπάρχει μια σημαντική στροφή προς τον τριτογενή τομέα, ενώ η παραγωγή των γεωργικών προϊόντων άρχισε βιομηχανοποιείται.

Ο οικονομικά ενεργός πληθυσμός του νησιού το 2001 ήταν 6.602. Από αυτούς, 12% ήταν εργοδότες, το 20,5% αυτοαπασχολούμενοι, το 55,3% μισθωτοί, 7,1% άνεργοι και το 5,1% δεν δήλωσε επάγγελμα. Το 17,9% του οικονομικά ενεργού πληθυσμού ασχολείται με τη γεωργία, 5,3% στην ελαφριά βιομηχανία, 11% στις κατασκευές, 6,7% σε ξενοδοχεία και εστιατόρια, και το υπόλοιπο σε άλλες επιχειρηματικές δραστηριότητες.

Όσον αφορά τη σύνθεση των ποσοστών απασχόλησης ανά κλάδο δραστηριότητας, τα στοιχεία δεν διαφέρουν σημαντικά από τα αντίστοιχα δεδομένα της χώρας.

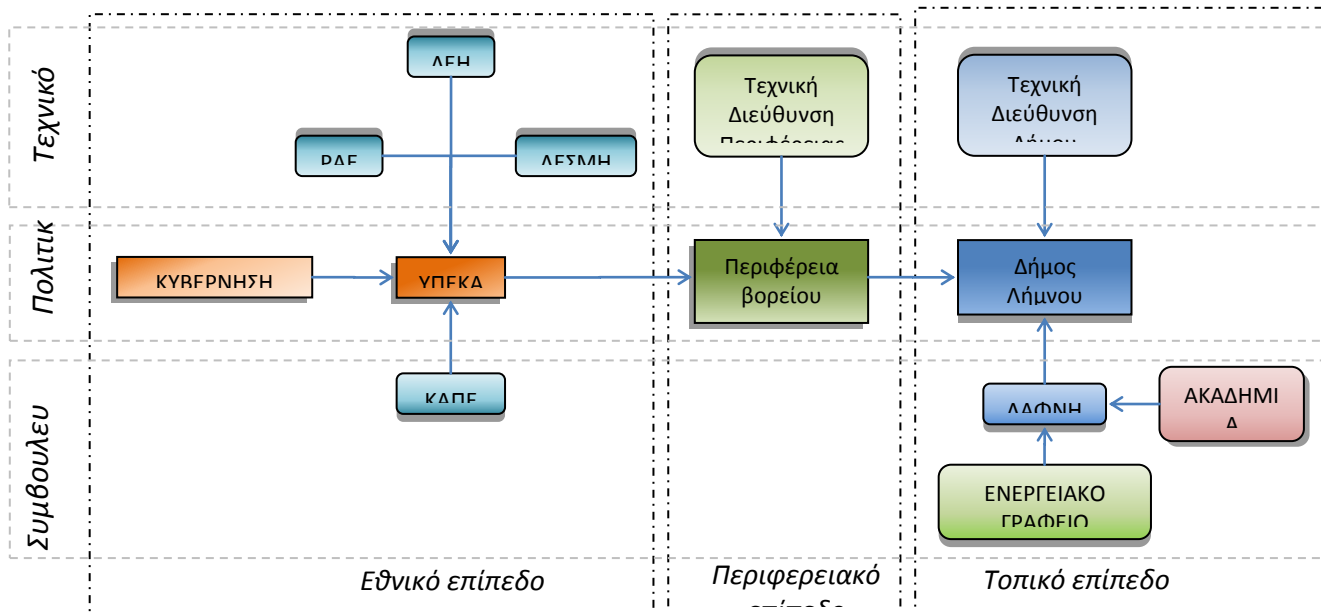
ΤΟΜΕΑΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ	%
Πρωτογενής	20.8
Δευτερογενής	19.2
Τριτογενής	55.7

Πίνακας 1.4 Διασπορά επαγγελματιών ανά τομέα δραστηριότητας

1.4. Πολιτικές και διοικητικές δομές

Η Λήμνος ανήκει στην περιοχή του νότιου Αιγαίου και με τις νέες διοικητικές μεταρρυθμίσεις οι πρώην δήμοι ενοποιούνται στο Δήμο της Λήμνου.

Η πολιτική και διοικητική οργανωτική δομή της Λήμνου σχετικά με τον τομέα της ενέργειας και της βιώσιμης ανάπτυξης παρουσιάζεται στο παρακάτω διάγραμμα.

ΔΕΗ: Δημόσια Επιχείρηση Ηλεκτρισμού

ΡΑΕ: Ρυθμιστική Αρχή Ενέργειας

ΔΕΣΜΗ: Διαχείριση Ελληνικού Συστήματος Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας

ΥΠΕΚΑ: Υπουργείο Περιβάλλοντος Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής

ΚΑΠΕ: Κέντρο Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας

ΔΑΦΝΗ: Δίκτυο Αειφόρων Νήσων του Αιγαίου

2. ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ

2.1. Υφιστάμενο πλαίσιο και όραμα για το μέλλον

Η Λήμνος, αν και νησί, θεωρείται σε άμεση σχέση με την ηπειρωτική χώρα και ιδιαίτερα με την πόλη των Αθηνών και το λιμάνι του Πειραιά. Είναι αρκετά σύνηθες για πολλούς κατοίκους από τις πόλεις να είναι ιδιοκτήτες καλοκαιρινών παραθεριστικών κατοικιών στο νησί, μιας και βρίσκεται μόλις μια ώρα απόσταση από τον Πειραιά με συμβατικό πλοίο. Επίσης το νησί αποτελεί δημοφιλή προορισμό για τουρίστες οι οποίοι επισκέπτονται την Αθήνα και επιθυμούν να αξιοποιήσουν μια μέρα εκτός της πόλης μέσω ημερήσιων εκδρομών στο νησί. Ως αποτέλεσμα ο μόνιμος πληθυσμός του νησιού αυξάνεται τα σαββατοκύριακα και τις περιόδους διακοπών καταλήγοντας κατ' επέκταση σε υψηλό αποτύπωμα ενέργειας και εκπομπών για το νησί.

Επιπλέον, ο μόνιμος πληθυσμός αναμένεται να αυξηθεί κατά 10% το 2020, κυρίως λόγω της πρόσφατα παρατηρούμενης τάσης ιδιοκτητών καλοκαιρινών παραθεριστικών κατοικιών να τα επιλέγουν πλέον ως μόνιμες κατοικίες, ιδιαίτερα μετά την συνταξιοδότησή τους, οδηγώντας στην αύξηση της ζήτησης ενέργειας. Σύμφωνα με το σύνηθες σενάριο οι εκπομπές CO₂ για την Λήμνος αναμένεται να αυξηθούν κατά 49% μέχρι το 2020 σε σύγκριση με τα επίπεδα του 2005.

Το νησί, όντας σε κοντινή απόσταση με την ηπειρωτική χώρα, είναι διασυνδεδεμένο με το ηπειρωτικό ηλεκτρικό δίκτυο εισάγοντας όλο τον απαιτούμενο ηλεκτρισμό μέσω υποβρύχιου καλωδίου. Επίσης, μεγάλα ποσά ορυκτών καυσίμων εισάγονται στο νησί μέσω θαλάσσιων μεταφορών για την κάλυψη κυρίως της ζήτησης στους τομείς μεταφορών και θέρμανσης. Με αυτό τον τρόπο καθίσταται προφανές ότι το νησί στηρίζεται απόλυτα σε εισαγόμενα ποσά ενέργειας.

Υπό αυτή την έννοια ο Δήμος Λήμνου επιδιώκει να μειώσει την εξάρτηση του νησιού σε εισαγόμενη ενέργεια μέσω της προώθησης τοπικά παραγόμενης ενέργειας μέσω ανανεώσιμων πηγών ενέργειας μικρής και μεσαίας κλίμακας με την προσδοκία την κάλυψη του 17% της πρωτογενούς ζήτησης ενέργειας του νησιού το 2020. Επιπρόσθετα, προκειμένου να αυξηθεί η ενεργειακή ασφάλεια του νησιού και να μειωθεί το κατά κεφαλή κόστος και το αποτύπωμα ενέργειας, θα προωθηθούν και θα εφαρμοσθούν δράσεις διαχείρισης της ζήτησης από τον Δήμο αποτελώντας παράδειγμα αποτελεσματικής εξοικονόμησης ενέργειας και αυξημένης ενεργειακής απόδοσης.

2.2. Επιδιώξεις και στόχοι

Τον Δεκέμβριο του 2008 η ΕΕ υιοθέτησε μια ολοκληρωμένη πολιτική για την ενέργεια και την κλιματική αλλαγή, συμπεριλαμβάνοντας φιλόδοξους στόχους¹ για το 2020.

¹ Οι στόχοι αναφέρονται σε συσσωρευμένα αποτελέσματα για το σύνολο της ΕΕ. Παρόλα αυτά, οι στόχοι διαφοροποιούνται για κάθε Κράτος Μέλος.

Προσδοκείται να τοποθετήσει την Ευρώπη στη σωστή πορεία, προς ένα βιώσιμο μέλλον ενεργειακά αποδοτικής οικονομίας χαμηλού άνθρακα:

- περιορίζοντας τις εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου κατά 20% (30% σε περίπτωση διεθνούς συμφωνίας)
- μειώνοντας την κατανάλωση ενέργειας κατά 20% μέσω αύξησης της ενεργειακής απόδοσης
- καλύπτοντας 20% των ενεργειακών αναγκών από ανανεώσιμες πηγές ενέργειας.

Η Ελλάδα ως Κράτος Μέλος της ΕΕ οφείλει να συμμορφώνεται με την πολιτική της ΕΕ. Οι στόχοι σε εθνικό επίπεδο μεταφράζονται σε 4% μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου σε σχέση με τα επίπεδα του 2005 και 18% διείσδυση ανανεώσιμων πηγών ενέργειας στην ακαθάριστη κατανάλωση ενέργειας.

Ο Δήμος Λήμνου υπογράφοντας το Σύμφωνο των Νησιών και αναπτύσσοντας ένα συγκεκριμένο ΝΣΔΑΕ δεσμεύεται να αναλάβει δράση σε τοπικό επίπεδο στην κατεύθυνση της αειφορίας.

Οι επιδιώξεις ορισμένες για το 2020 επικεντρώνονται:

- α. Στην αύξηση της ασφαλούς παροχής ενέργειας
- β. Στην μείωση της εξάρτησης από εισαγόμενα ποσά ενέργειας
- γ. Στην μείωση του αποτυπώματος ενέργειας και εκπομπών CO₂ του νησιού

Οι στόχοι ορισμένοι για το 2020 επικεντρώνονται:

- α. Στην μείωση κατά 45% της ζήτησης πρωτογενούς ενέργειας σε σύγκριση με το σύνηθες σενάριο
- β. Στην μείωση κατά 51% των εκπομπών CO₂ σε σύγκριση με το σύνηθες σενάριο
- γ. Στην μείωση κατά 8,6% των εκπομπών CO₂ σε σύγκριση με τα επίπεδα του 2005, με σκοπό να φτάσει τον εθνικό στόχο μείωσης κατά 4% σε δεύτερη φάση σχεδιασμού του ΝΣΔΑΕ
- δ. Καλύπτοντας το 17% της ζήτησης πρωτογενούς ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές ενέργειας
- ε. Καλύπτοντας το 32% της ζήτησης ηλεκτρισμού από την αξιοποίηση τοπικά διαθέσιμων ανανεώσιμων πηγών ενέργειας

2.3. Στρατηγικές κατευθύνσεις

Οι στρατηγικές κατευθύνσεις του ΝΣΔΑΕ για την επίτευξη των επιδιώξεων και στόχων όπως ορίστηκαν από τον Δήμο Λήμνου μπορούν να συνοψιστούν στα παρακάτω πέντε (5) σημεία:

1. Αξιοποίηση των τοπικά διαθέσιμων ανανεώσιμων πηγών ενέργειας για την παραγωγή ηλεκτρισμού και θέρμανσης
2. Υποκατάσταση εισαγόμενων ορυκτών καυσίμων με ηλεκτρισμό ο οποίος στην συνέχεια θα παράγεται τοπικά από εγκαταστάσεις ΑΠΕ
3. Εφαρμογή δράσεων στην κατεύθυνση της αειφορίας από τον Δήμο αποτελώντας παράδειγμα για το υπόλοιπο νησί
4. Αύξηση της απόδοσης ενέργειας και της υπεύθυνης ενεργειακής συμπεριφοράς από τους τελικούς χρήστες για την μείωση των εισαγωγών ενέργειας
5. Εμπλοκή των επισκεπτών του νησιού στην υλοποίηση του ΝΣΔΑΕ

3. ΙΣΟΖΥΓΙΟ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ ΚΑΙ ΚΑΤΑΓΡΑΦΗ ΕΚΠΟΜΠΩΝ

3.1. Κατάσταση στο έτος βάσης

Το έτος 2005 έχει επιλεγεί ως έτος βάσης. Προκειμένου να προχωρήσουμε στην ενεργειακή μοντελοποίηση του σύνηθες σεναρίου (Business As Usual – BAU) και του σεναρίου σχεδίου δράσης (ΝΣΔΑΕ) απαιτείται μια λεπτομερής, ακριβής και συγκεκριμένη περιγραφή της κατάστασης στο έτος βάσης.

Υιοθετήθηκε υπολογιστική προσέγγιση από κάτω προς τα πάνω αξιοποιώντας τα διαθέσιμα υπολογιστικά εργαλεία για να υπολογιστεί το ενεργειακό προφίλ του νησιού. Πληθώρα δεδομένων εισόδου χρησιμοποιήθηκαν είτε ως απευθείας πληροφορία ποσών ενέργειας (δηλ. τελική ζήτηση ενέργειας των κατηγοριών που αφορούν αποκλειστικά τον Δήμο, μείγμα καυσίμων για την παραγωγή ηλεκτρισμού, κτλ) είτε ως έμμεση στατιστική και γενική πληροφορία που παρέχεται στα εργαλεία μοντελοποίησης (δηλ. προφίλ ζήτησης ενέργειας διαφόρων κατηγοριών καταναλωτών, τυπικές τιμές ενεργειακής απόδοσης χρησιμοποιούμενων τεχνολογιών, κτλ). Για αυτό το σκοπό διακινήθηκε πληθώρα ερωτηματολογίων στους διάφορους τομείς ζήτησης και παραγωγής ενέργειας με την ενεργό συμμετοχή των τοπικών αρχών και εξειδικευμένων ομάδων εργασίας.

Συγκεκριμένα, πρέπει να σημειωθεί ότι πληροφορίες σχετικά με την ενεργειακή συμπεριφορά και το προφίλ ζήτησης του οικιακού τομέα συλλέχθηκαν μέσω εκτεταμένης συνεργασίας με τα τοπικά σχολεία και εκπαιδευτικά ιδρύματα. Οι μαθητές διακίνησαν τα ερωτηματολόγια στις κατοικίες των γονέων τους και γειτόνων συλλέγοντας χρήσιμες πληροφορίες για το ΝΣΔΑΕ, συμμετέχοντας έτσι ενεργά στην ανάπτυξη του ΝΣΔΑΕ. Η κλιματική αλλαγή, οι ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, η ενεργειακή απόδοση και η εξοικονόμηση ενέργειας είναι μερικά από τα θέματα με τα οποία εξοικειώθηκαν οι μαθητές μέσω αυτής της διαδικασίας.

Ενεργειακά δεδομένα που αφορούν αποκλειστικά τον Δήμο (δημοτικά κτήρια, δημοτικός φωτισμός, δημοτικές εγκαταστάσεις και εξοπλισμός, κτλ.) συλλέχθηκαν με συντονισμένο τρόπο από λογαριασμούς αγοράς ενέργειας (ηλεκτρισμού, καυσίμων, κτλ.) διαθέσιμων στα αρχεία του Δήμου, δημιουργώντας έτσι μια βάση δεδομένων για τα περασμένα χρόνια, ξεκινώντας από το έτος 2005. Με αυτή την διαδικασία μπήκαν τα θεμέλια για την εκκίνηση της διαδικασίας παρακολούθησης του δημοτικού ενεργειακού προφίλ, παρέχοντας έτσι στον Δήμο μια ουσιαστική εικόνα της έως τώρα ζήτησης και κόστους ενέργειας.

Οι πληροφορίες που συλλέχθηκαν στην παρούσα φάση προβλήθηκαν στο έτος 2005 λαμβάνοντας υπόψη τους καταγεγραμμένους ρυθμούς αύξησης των τελευταίων ετών. Παρόλα αυτά, σε πολλές περιπτώσεις ενεργειακά δεδομένα που απεικονίζουν τις τιμές του 2005 ήταν άμεσα διαθέσιμα.

3.1.1. Τελική ζήτηση ενέργειας

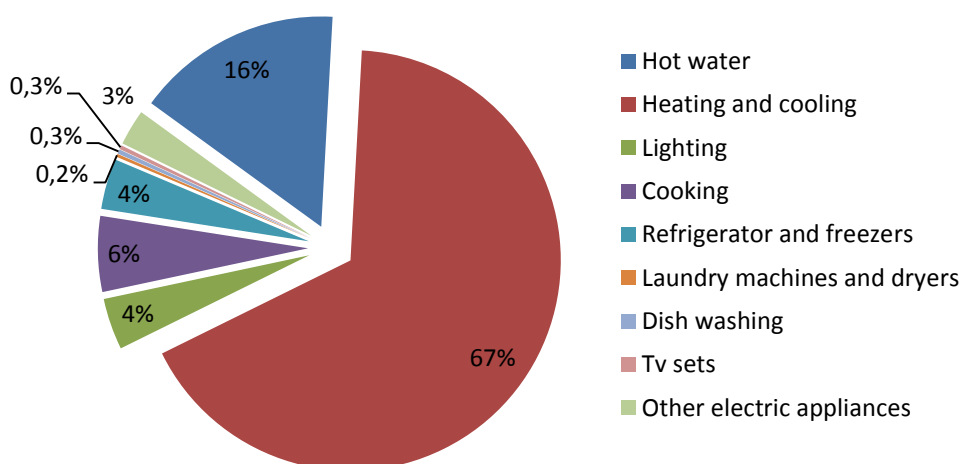
Οικιακός τομέας

Στον παρακάτω πίνακα τα αποτελέσματα της ενεργειακής μοντελοποίησης του έτους βάσης παρουσιάζονται για τον οικιακό τομέα. Οι πλέον καταναλισκόμενοι ενεργειακοί φορείς στον οικιακό τομέα είναι ο ηλεκτρισμός και το πετρέλαιο με το τελευταίο να καλύπτει κυρίως ανάγκες θέρμανσης χώρου των κατοικιών. Το υγραέριο χρησιμοποιείται κυρίως για θέρμανση και μαγείρεμα, παρομοίως και η βιομάζα η οποία αφορά κυρίως την κατανάλωση καυσόξυλων τα οποία στις περισσότερες περιπτώσεις καίγονται σε ανοιχτά τζάκια. Τέλος, η ηλιακή ενέργεια αξιοποιείται αποκλειστικά για την παραγωγή ζεστού νερού χρήσης μέσω των ηλιακών θερμοσιφώνων.

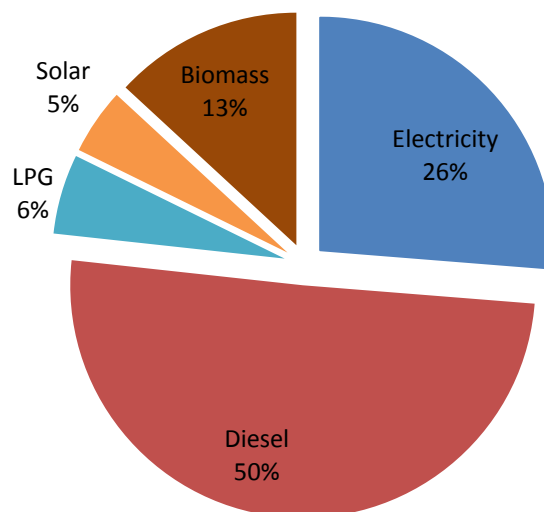
	Electricity	Diesel	LPG	Solar	Biomass	Total
Residential	28.044	53.887	5.926	4.906	14.024	106.787
Hot water	5.815	4.743	0	4.906	1.472	16.936
Heating and cooling	7.007	49.144	4.153	0	11.075	71.378
Lighting	4.229	0	0	0	0	4.229
Cooking	2.956	0	1.773	0	1.478	6.207
Refrigerator and freezers	4.148	0	0	0	0	4.148
Laundry machines and dryers	252	0	0	0	0	252
Dish washing	353	0	0	0	0	353
Tv sets	328	0	0	0	0	328
Other electric appliances	2.955	0	0	0	0	2.955

Πίνακας 3.1. Τελική ζήτηση ενέργειας του οικιακού τομέα στο έτος βάσης 2005 [MWh]

Στα επόμενα διαγράμματα παρουσιάζεται η κατανομή της τελικής ζήτησης ενέργειας του οικιακού τομέα στους διάφορους υποτομείς και ενεργειακούς φορείς. Οι τομείς θέρμανσης και ψύξης αποτελούν τους πλέον ενεργοβόρους τομείς ακολουθούμενη από το ζεστό νερό χρήσης.

Διάγραμμα 3.1. Κατανομή της τελικής ζήτησης ενέργειας του οικιακού τομέα στους υποτομείς

Διάγραμμα 3.2. Κατανομή της τελικής ζήτησης ενέργειας του οικιακού τομέα στους ενεργειακούς φορείς

Πρωτογενής τομέας

Στον επόμενο πίνακα παρουσιάζονται τα αποτελέσματα της ενεργειακής προσομοίωσης στο έτος βάσης για τον πρωτογενή τομέα αντικατοπτρίζοντας κυρίως τις γεωργικές και μερικώς τις αλιευτικές δραστηριότητες. Οι πλέον χρησιμοποιούμενοι ενεργειακοί φορείς είναι ο ηλεκτρισμός, το πετρέλαιο και η βιομάζα καλύπτοντας ως επί τα πλείστον ενεργειακές ανάγκες άρδευσης, θέρμανσης και ψύξης, φωτισμού και λειτουργίες διαφόρων εξοπλισμών.

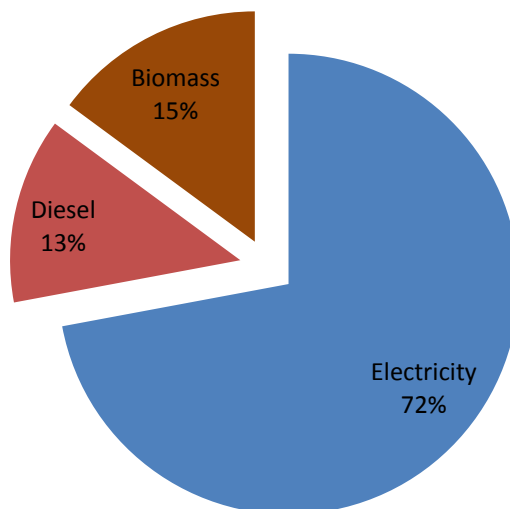
Στο διάγραμμα που ακολουθεί φαίνεται η κατανομή της ζήτησης ενέργειας του πρωτογενούς τομέα στους επιμέρους ενεργειακούς φορείς.

	Electricity	Diesel	Biomass	Total
Primary sector	4.481	811	926	6.218
Agriculture, forestry and fishing	4.481	811	926	6.218

Πίνακας 3.2. Τελική ζήτηση ενέργειας του πρωτογενή τομέα στο έτος βάσης 2005 [MWh]

Primary sector

Διάγραμμα 3.3. Κατανομή της τελικής ζήτησης ενέργειας του πρωτογενούς τομέα στους ενεργειακούς φορείς

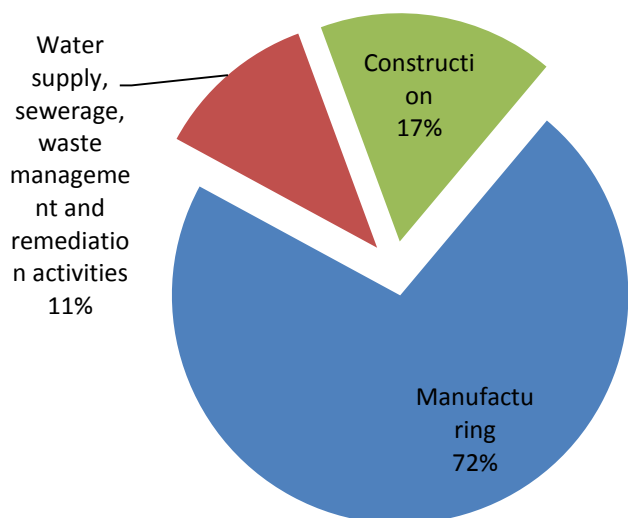
Δευτερογενής τομέας

Στον επόμενο πίνακα παρουσιάζονται τα αποτελέσματα της ενεργειακής προσομοίωσης στο έτος βάσης για τον δευτερογενή τομέα. Οι πλέον χρησιμοποιούμενοι ενεργειακοί φορείς είναι ο ηλεκτρισμός, το πετρέλαιο και το μαζούτ.

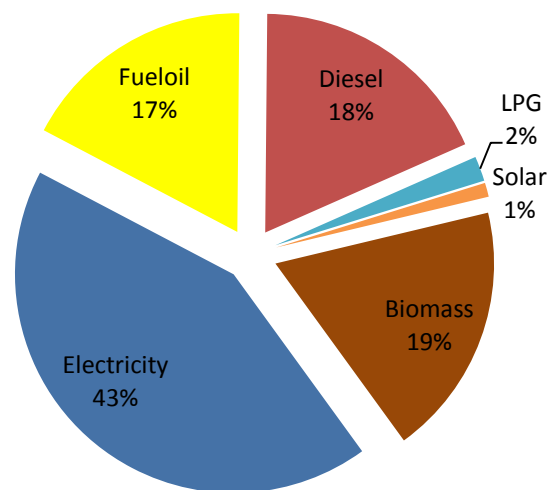
Οι υποτομείς μεταποίησης και κατασκευών είναι οι πλέον ενεργοβόροι του δευτερογενή τομέα. Στα επόμενα διαγράμματα παρουσιάζεται η κατανομή της ζήτησης ενέργειας του δευτερογενούς τομέα στους επιμέρους ενεργειακούς φορείς.

	Electricity	Fueloil	Diesel	LPG	Solar	Biomass	Total
Secondary sector	4.024	1.645	1.719	174	98	1.766	9.425
Manufacturing	2.208	1.233	1.289	174	98	1.766	6.768
Water supply, sewerage, waste management and remediation activities	1.081	0	0	0	0	0	1.081
Construction	736	411	430	0	0	0	1.577

Πίνακας 3.3. Τελική ζήτηση ενέργειας του δευτερογενή τομέα στο έτος βάσης 2005 [MWh]

Διάγραμμα 3.4. Κατανομή της τελικής ζήτησης ενέργειας του δευτερογενή τομέα στους υποτομείς

Διάγραμμα 3.5. Κατανομή της τελικής ζήτησης ενέργειας του δευτερογενή τομέα στους ενεργειακούς φορείς

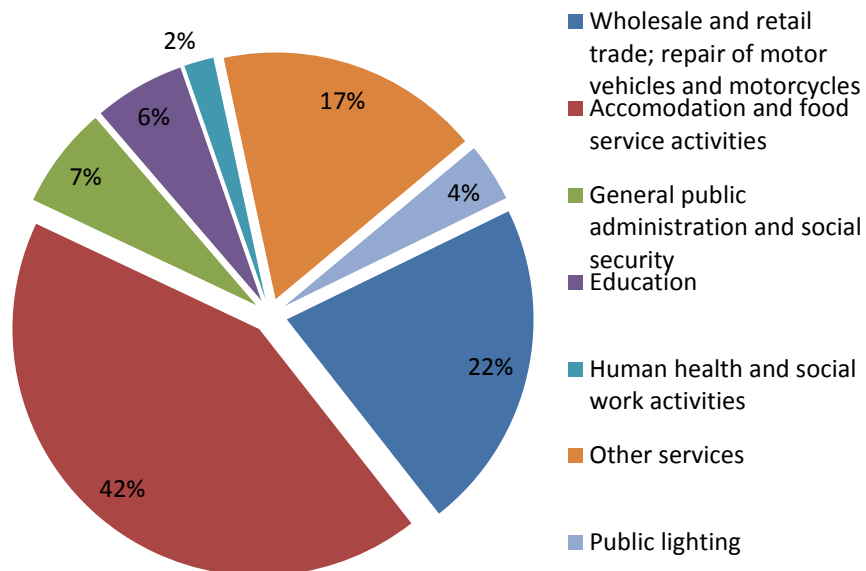
Τριτογενής τομέας

Στον επόμενο πίνακα παρουσιάζονται τα αποτελέσματα της ενεργειακής προσομοίωσης στο έτος βάσης για τον τριτογενή τομέα. Οι πλέον χρησιμοποιούμενοι ενεργειακοί φορείς είναι ο ηλεκτρισμός και το πετρέλαιο. Το υγραέριο και η βιομάζα (στην μορφή κάρβουνου) χρησιμοποιούνται κυρίως στα εστιατόρια για μαγείρεμα, ενώ η ηλιακή ενέργεια αξιοποιείται αποκλειστικά για την κάλυψη της ζήτησης ΖΝΧ από τα ξενοδοχεία.

Στα επόμενα διαγράμματα φαίνεται η κατανομή της ζήτησης ενέργειας του τριτογενούς τομέα στους επιμέρους υποτομείς και ενεργειακούς φορείς.

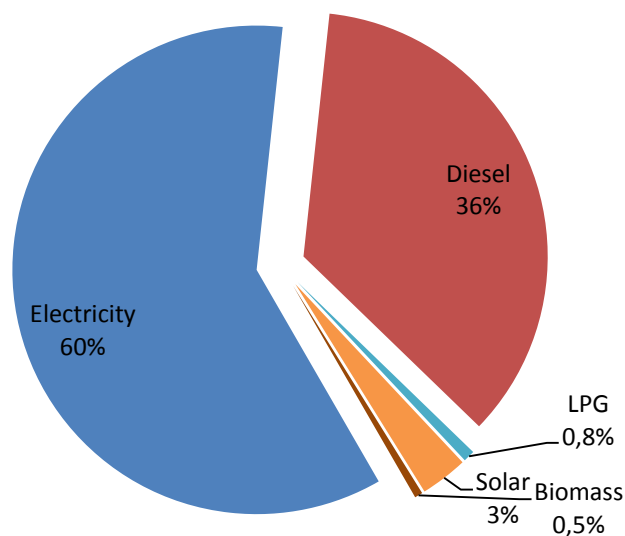
	Electricity	Diesel	LPG	Solar	Biomass	Total
Tertiary sector	30.030	17.773	385	1.567	265	50.020
Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles and motorcycles	6.129	4.385	0	312	0	10.827
Accommodation and food service activities	12.498	7.152	385	1.005	265	21.305
General public administration and social security	2.600	748	0	0	0	3.347
Education	1.495	1.490	0	0	0	2.985
Human health and social work activities	485	489	0	0	0	974
Other services	4.903	3.508	0	250	0	8.661
Public lighting	1.920	0	0	0	0	1.920

Πίνακας 3.4. Τελική ζήτηση ενέργειας του τριτογενή τομέα στο έτος βάσης 2005 [MWh]

Διάγραμμα 3.6. Τελική ζήτηση ενέργειας του τριτογενή τομέα στο έτος βάσης 2005 [MWh]

Tertiary sector

Διάγραμμα 3.7. Κατανομή της τελικής ζήτησης ενέργειας του τριτογενή τομέα στους ενεργειακούς φορείς

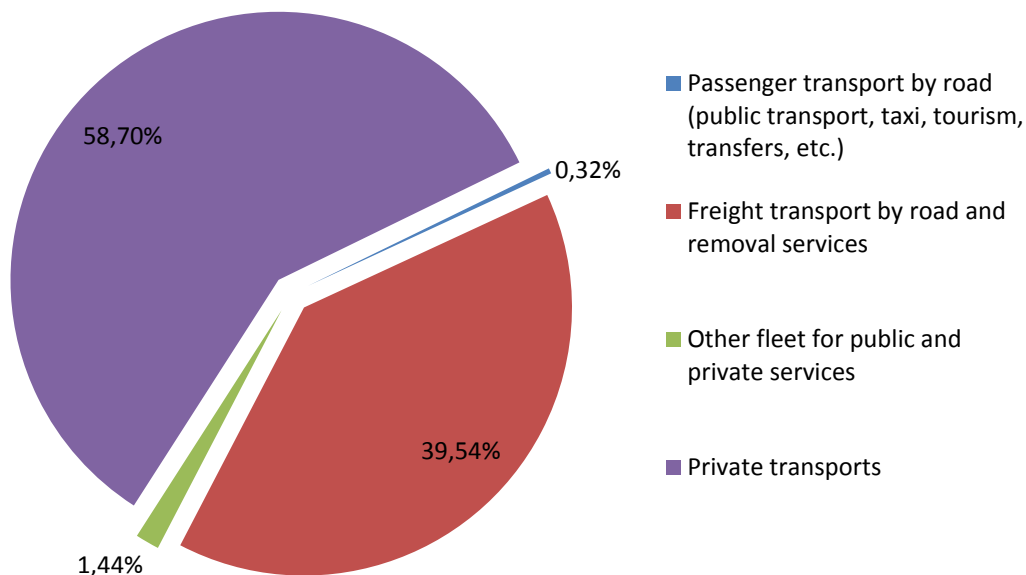
Τομέας Μεταφορών

Στον επόμενο πίνακα παρουσιάζονται τα αποτελέσματα της ενεργειακής προσομοίωσης στο έτος βάσης για τον τομέα μεταφορών.

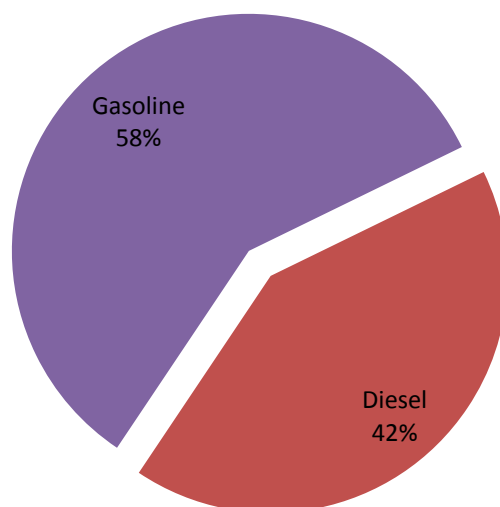
Στα επόμενα διαγράμματα φαίνεται η κατανομή της ζήτησης ενέργειας του τομέα μεταφορών στους επιμέρους υποτομείς και ενεργειακούς φορείς.

	Diesel	Gasoline	Total
Transports (vehicles)	21.912	30.741	52.652
Passenger transport by road (public transport, taxi, tourism, transfers, etc.)	139	32	171
Freight transport by road and removal services	16.916	3.901	20.817
Other fleet for public and private services	72	686	758
Private transports	4.785	26.122	30.907

Πίνακας 3.5. Τελική ζήτηση ενέργειας του τομέα μεταφορών στο έτος βάσης 2005 [MWh]

Διάγραμμα 3.8. Κατανομή της τελικής ζήτησης ενέργειας του τομέα μεταφορών στους υποτομείς

Διάγραμμα 3.9. Κατανομή της τελικής ζήτησης ενέργειας του τομέα μεταφορών στους ενεργειακούς φορείς

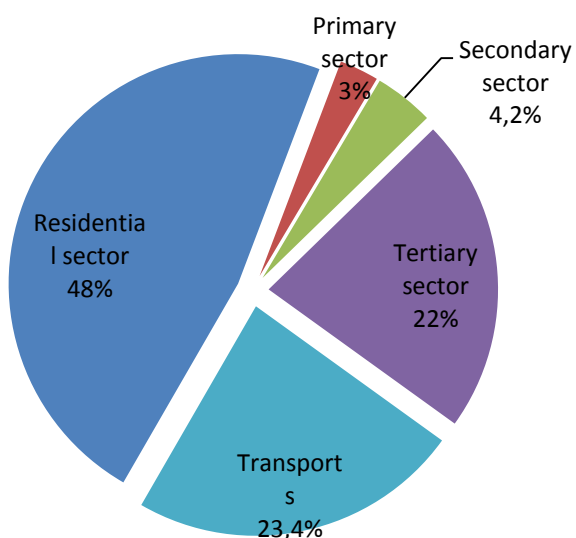
Συνολικά αποτελέσματα

Στον επόμενο πίνακα παρουσιάζονται τα συνολικά αποτελέσματα της ενεργειακής προσομοίωσης στο έτος βάσης για την συνολική τελική ζήτηση ενέργειας.

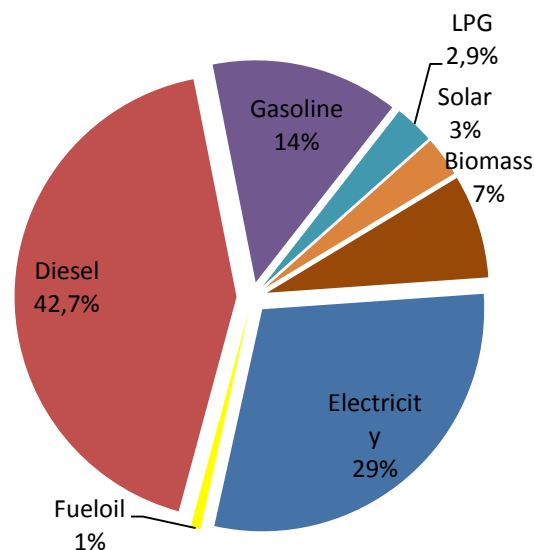
Στα επόμενα διαγράμματα φαίνεται η κατανομή της συνολική τελικής ζήτησης ενέργειας στους επιμέρους τομείς και ενεργειακούς φορείς.

Energy carrier		Residential [MWh]	Primary sector [MWh]	Secondary sector [MWh]	Tertiary sector [MWh]	Transports [MWh]	TOTAL [MWh]
Centralized Energy services	Electricity	28.044	4.481	4.024	30.030		66.578
Fossil fuels	Fueloil			1.645			1.645
	Diesel	53.887	811	1.719	17.773	21.912	96.102
	Gasoline					30.741	30.741
	LPG	5.926		174	385		6.485
Renewable Energy sources	Solar	4.906		98	1.567		6.571
	Biomass	14.024	926	1.766	265		16.982
TOTAL		106.787	6.218	9.425	50.020	52.652	225.102

Πίνακας 3.6. Τελική ζήτηση ενέργειας στο έτος βάσης 2005

Διάγραμμα 3.10. Κατανομή της τελικής ζήτησης ενέργειας στους διάφορους τομείς

Διάγραμμα 3.11. Κατανομή της τελικής ζήτησης ενέργειας στους ενεργειακούς φορείς

3.1.2. Μετατροπή ενέργειας

Η Λήμνος ως ηλεκτρικά διασυνδεδεμένο νησί με το ηπειρωτικό δίκτυο καλύπτει όλη την ζήτηση ηλεκτρισμού μέσω εισαγωγής από υποβρύχιο καλώδιο.

Δεν υπάρχουν δίκτυα διανομής θερμότητας ή ψύξης στο νησί.

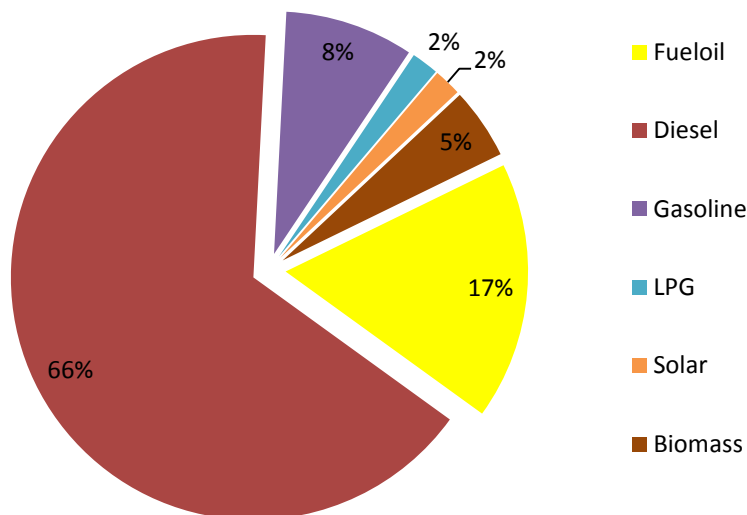
3.1.3. Πρωτογενής ζήτηση ενέργειας

Λόγω της ηλεκτρικής διασύνδεσης της Λήμνου με την ηπειρωτική Ελλάδα η μισή εκ της πρωτογενούς ζήτησης ενέργειας αντικατοπτρίζεται σε εισαγόμενη ηλεκτρική ενέργεια. Ένα ποσοστό της τάξης του 5,5% της πρωτογενούς ζήτησης ενέργειας καλύπτεται από ανανεώσιμες πηγές ενέργειας και τα εναπομείναντα ποσά καλύπτονται από τοπική κατανάλωση ορυκτών καυσίμων, με το πετρέλαιο να είναι το πλέον σημαντικό καύσιμο κυρίως λόγω της ζήτησης ενέργειας για θέρμανση.

PRIMARY ENERGY DEMAND					
Fossil fuels [MWh]					TOTAL
Fueloil	Diesel	Gasoline	LPG	Sub-total	358.259
61.565	235.916	30.741	6.485	334.706	
Renewable energy sources [MWh]					
Hydro	Wind	Solar	Biomass	Sub-total	358.259
0	0	6.571	16.982	23.553	

Πίνακας 3.7. Πρωτογενής ζήτηση ενέργειας ανά ενεργειακό φορέα [MWh]

PRIMARY ENERGY DEMAND

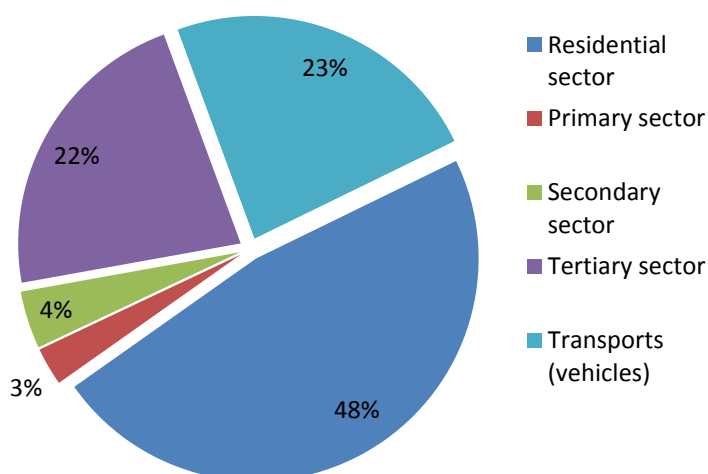

Διάγραμμα 3.12. Κατανομή πρωτογενούς ζήτησης ενέργειας ανά ενεργειακό φορέα

3.1.4. Εκπομπές διοξειδίου του άνθρακα

Στους επόμενους πίνακες και διαγράμματα παρουσιάζονται οι εκπομπές από τοπικά καταναλισκόμενα ορυκτά καύσιμα και εισαγόμενη ηλεκτρική ενέργεια. Για τον ηλεκτρισμό χρησιμοποιούνται οι εθνικοί συντελεστές εκπομπών, ενώ οι προτεινόμενοι συντελεστές του IPCC χρησιμοποιούνται για τα ορυκτά καύσιμα.

ENERGY FOR FINAL USE

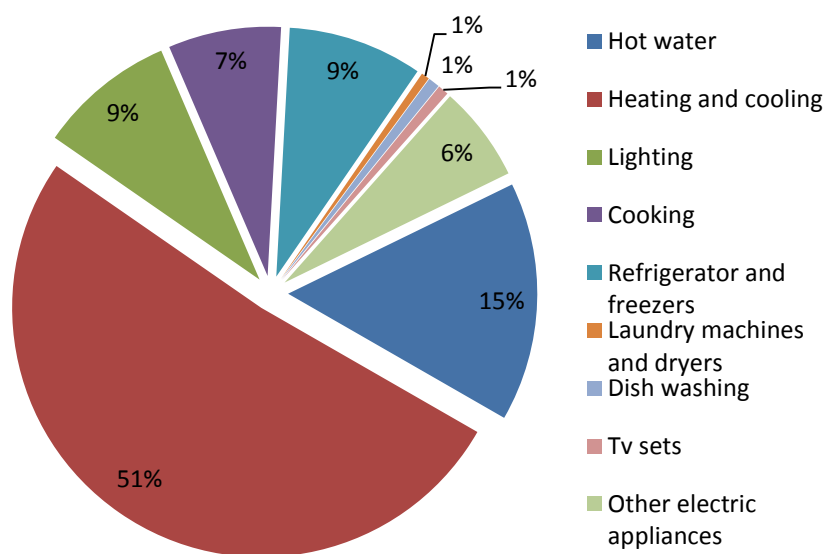
Διάγραμμα 3.13. Κατανομή συνολικών εκπομπών CO₂ από τελική χρήση στους διάφορους τομείς

Οικιακός τομέας

	Electricity	Diesel	LPG	Total
Residential sector	22,766	14,388	1,422	38,576
Hot water	4.720	1.266	0	5.987
Heating and cooling	5.688	13.121	997	19.806
Lighting	3.433	0	0	3.433
Cooking	2.399	0	426	2.825
Refrigerator and freezers	3.367	0	0	3.367
Laundry machines and dryers	205	0	0	205
Dish washing	287	0	0	287
Tv sets	267	0	0	267
Other electric appliances	2.399	0	0	2.399

Πίνακας 3.8. Εκπομπές CO₂ του οικιακού τομέα ανά υποτομέα και ενεργειακό φορέα [τόνοι]

CO₂ emissions - Residential sector

Διάγραμμα 3.14. Εκπομπές CO₂ από τελική χρήση στον οικιακό τομέα

Πρωτογενής τομέας

	Electricity	Diesel	Total
Primary sector	3.638	217	3.854
Agriculture, forestry and fishing	3.638	217	3.854

Πίνακας 3.9. Εκπομπές CO2 του πρωτογενούς τομέα ανά υποτομέα και ενεργειακό φορέα [τόνοι]

Δευτερογενής τομέας

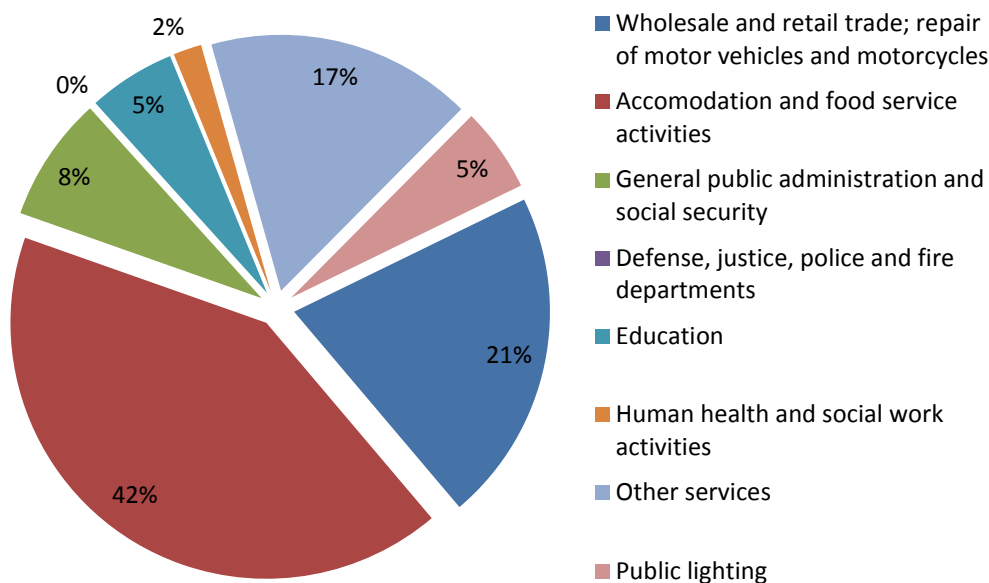
	Electricity	Fueloil	Diesel	LPG	Total
Secondary sector	3.267	459	459	42	4.226
Manufacturing	1.792	344	344	42	2.522
Water supply, sewerage, waste management and remediation activities	877	0	0	0	877
Construction	597	115	115	0	827

Πίνακας 3.10. Εκπομπές CO2 του δευτερογενούς τομέα ανά υποτομέα και ενεργειακό φορέα [τόνοι]

Τριτογενής τομέας

	Electricity	Diesel	LPG	Total
Tertiary sector	24.378	4.745	92	29.216
Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles and motorcycles	4.976	1.171	0	6.147
Accommodation and food service activities	10.146	1.910	92	12.148
General public administration and social security	2.110	200	0	2.310
Education	0	0	0	0
Human health and social work activities	1.213	398	0	1.611
Other services	394	131	0	524
Public lighting	3.981	937	0	4.917

Πίνακας 3.11. Εκπομπές CO2 του τομέα μεταφορών ανά υποτομέα και ενεργειακό φορέα [τόνοι]

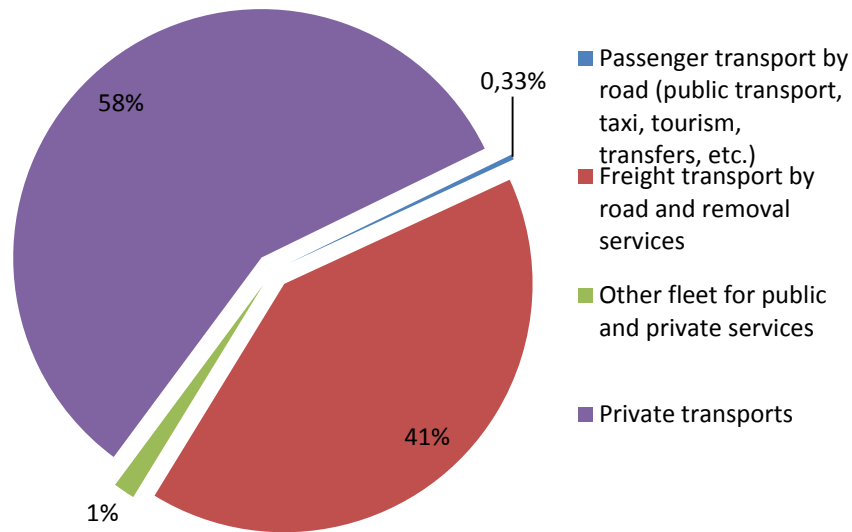
Διάγραμμα 3.15. Εκπομπές CO₂ από τελική χρήση στον τριτογενή τομέα

Τομέας μεταφορών

	Diesel	Gasoline	Total
Transports (vehicles)	5.850	7.654	13.505
Passenger transport by road (public transport, taxi, tourism, transfers, etc.)	37	8	45
Freight transport by road and removal services	4.517	971	5.488
Other fleet for public and private services	19	171	190
Private transports	1.278	6.504	7.782

Πίνακας 3.12. Εκπομπές CO₂ του τομέα μεταφορών ανά υποτομέα και ενεργειακό φορέα [τόνοι]

CO₂ emissions - Transports (vehicles)

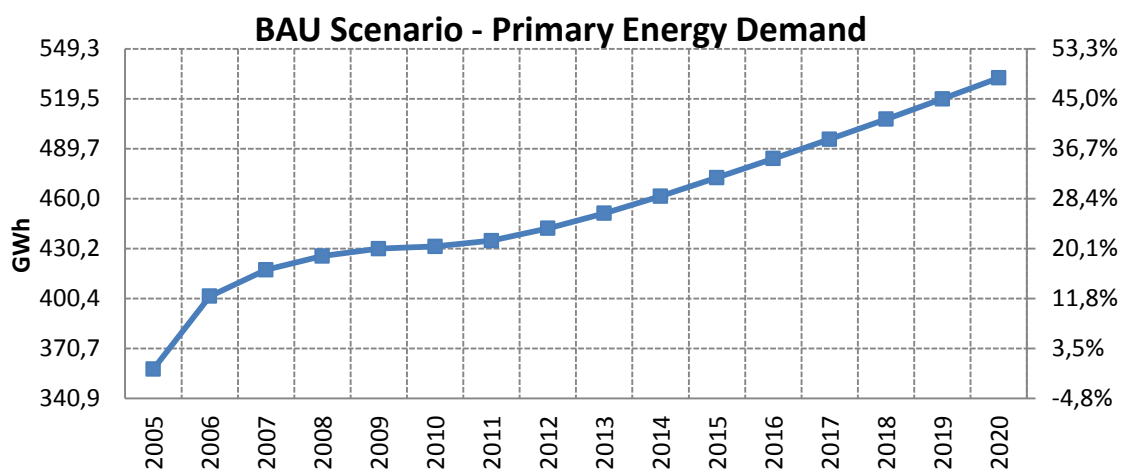
Διάγραμμα 3.16. Εκπομπές CO₂ από τελική χρήση στον τομέα μεταφορών

3.2. Προβολές στο έτος 2020 – Σύνηθες σενάριο

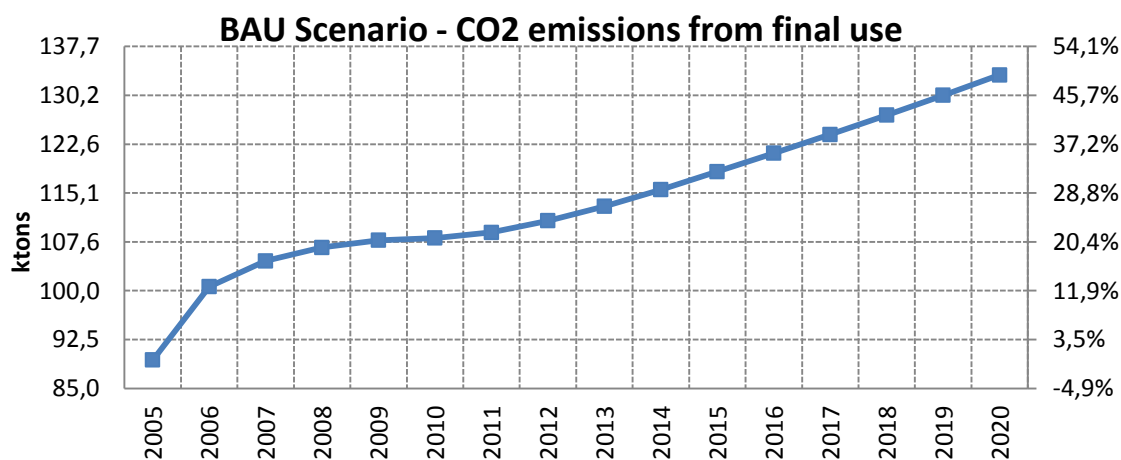
Τα αποτελέσματα του Σύνηθες σεναρίου (BAU scenario) προκύπτουν μέσω συνδυασμού υπαρχόντων δεδομένων για την περίοδο 2005 – 2011 και προσομοιωμένων ρυθμών αύξησης της ζήτησης ενέργειας για την περίοδο 2012 – 2020.

Η εκτίμηση των ρυθμών αύξησης βασίζεται σε εθνικά στατιστικά και στα τοπικά ιδιαίτερα χαρακτηριστικά σε σχέση με την εκτιμώμενη οικονομική ανάπτυξη κάθε τομέα οικονομικής δραστηριότητας. Παρόλα αυτά, πρέπει να σημειωθεί πως λόγω της αβέβαιης κατάστασης της εθνικής οικονομίας οι αρχικές εκτιμήσεις είναι πιθανό να επανεκτιμηθούν στην πορεία υλοποίησης του ΝΣΔΑΕ. Σε αυτή την περίπτωση οι αρχικές προβολές θα επαναξιολογηθούν και θα επικαιροποιηθούν αντίστοιχα.

Στα επόμενα διαγράμματα η εξέλιξη της πρωτογενούς ζήτησης ενέργειας και των εκπομπών CO₂ παρουσιάζονται από το έτος βάσης 2005 έως το έτος στόχος 2020, δείχνοντας μια εκτιμώμενη αύξηση της τάξεως του 48% και 49% αντίστοιχα.

Διάγραμμα 3.17. BAU σενάριο – Προβολή ζήτησης πρωτογενούς ενέργειας

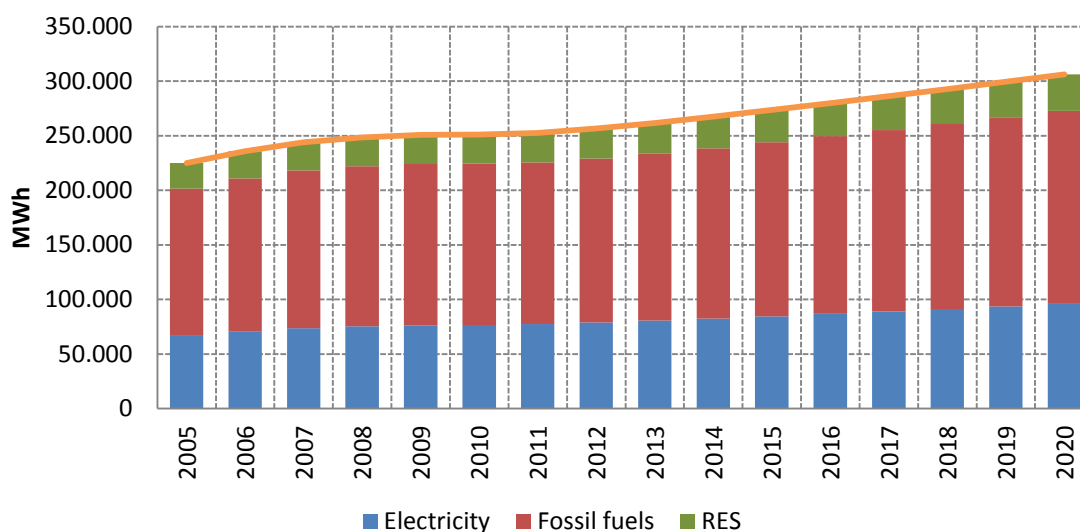
Διάγραμμα 3.18. BAU σενάριο – Προβολή εκπομπών CO₂ από τελική χρήση

3.2.1. Τελική ζήτηση ενέργειας

Η εξέλιξη της τελικής ζήτησης ενέργειας σύμφωνα με το BAU σενάριο παρουσιάζεται στα επόμενα διαγράμματα. Οι προβολές παρουσιάζονται ανά ενεργειακή πηγή (εισαγόμενος ηλεκτρισμός, ορυκτά καύσιμα και ΑΠΕ) και τομέα δραστηριότητας.

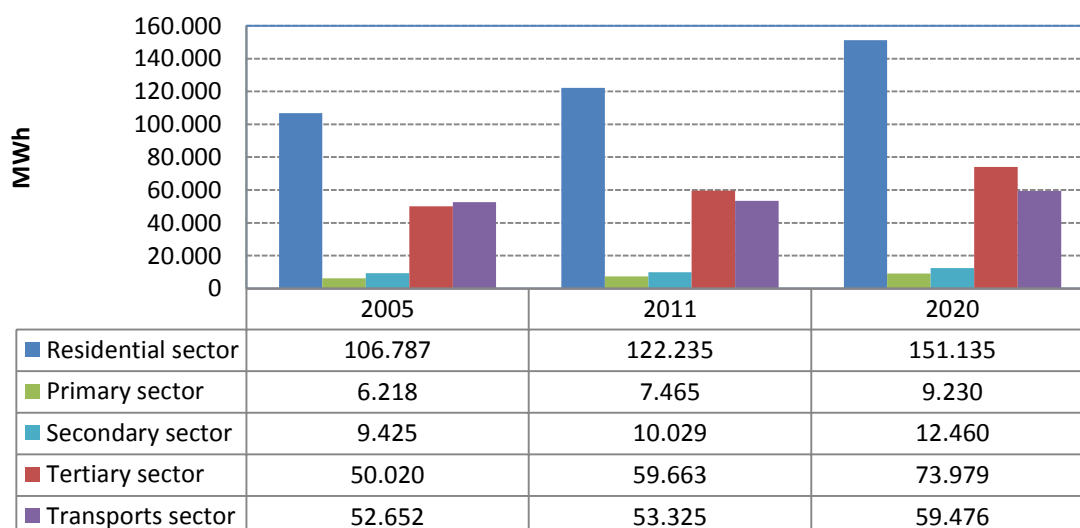
Αναμένεται μια σχεδόν γραμμική αύξηση στην χρήση των διαθέσιμων ενεργειακών πηγών, ενώ μείωση του ρυθμού αύξησης απεικονίζεται για την περίοδο 2008 – 2011 ως αποτέλεσμα της οικονομικής κρίσης.

BAU Scenario - Final Energy Demand

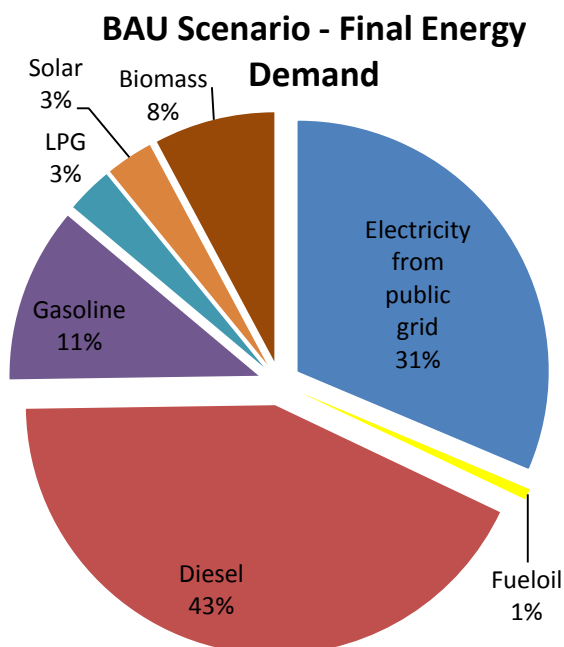
Διάγραμμα 3.19. BAU σενάριο – Τελική ζήτηση ενέργειας ανά ενεργειακή πηγή

BAU - Final Energy Demand

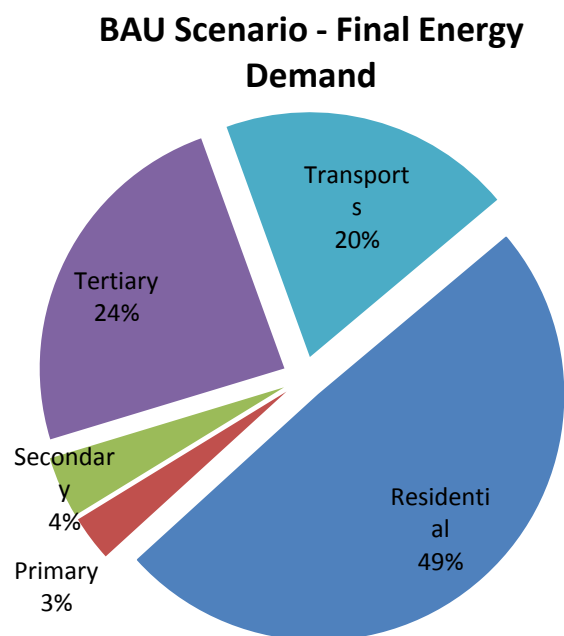

Διάγραμμα 3.20. BAU σενάριο – Τελική ζήτηση ενέργειας ανά ενεργειακή πηγή

Στα επόμενα διαγράμματα παρουσιάζεται η κατανομή της τελικής ζήτησης ενέργειας ανά ενεργειακό φορέα και τομέα δραστηριότητας όπως αναμένεται για το έτος 2020. Ο ηλεκτρισμός (31%) και το πετρέλαιο (43%) καλύπτουν περισσότερο από 80% της συνολικής ζήτησης με τον οικιακό τομέα (49%) και τον τριτογενή τομέα (24%) να είναι οι μεγαλύτεροι καταναλωτές.

Διάγραμμα 3.21. BAU σενάριο – Τελική ζήτηση ενέργειας ανά ενεργειακό φορέα το 2020

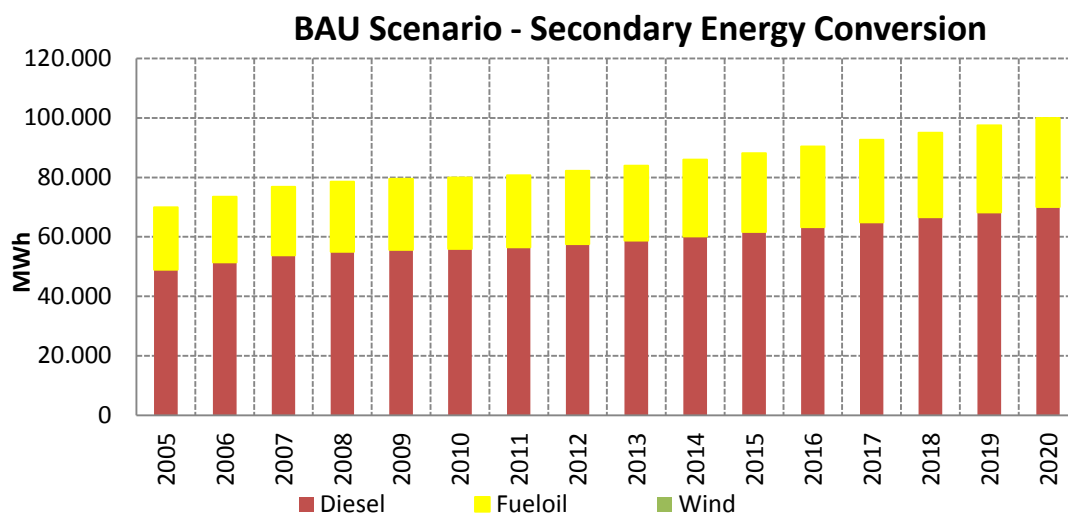
Διάγραμμα 3.22. BAU σενάριο – Τελική ζήτηση ενέργειας ανά τομέα το 2020

Energy carrier		Residential [MWh]	Primary sector [MWh]	Secondary sector [MWh]	Tertiary sector [MWh]	Transports [MWh]	TOTAL [MWh]
Centralized Energy services	Electricity	39.690	6.651	5.320	44.360		96.021
	Fueloil			2.174			2.174
Fossil fuels	Diesel	76.265	1.204	2.273	26.317	24.751	130.810
	Gasoline					34.724	34.724
	LPG	8.387		229	573		9.190
Renewable Energy sources	Solar	6.944		129	2.333		9.406
	Biomass	19.848	1.375	2.335	395		23.953
TOTAL		151.135	9.230	12.460	73.979	59.476	306.279

Πίνακας 3.13. BAU σενάριο – Τελική ζήτηση ενέργειας ανά ενεργειακό φορέα και κατηγορία δραστηριότητας το 2020

3.2.2. Μετατροπή ενέργειας

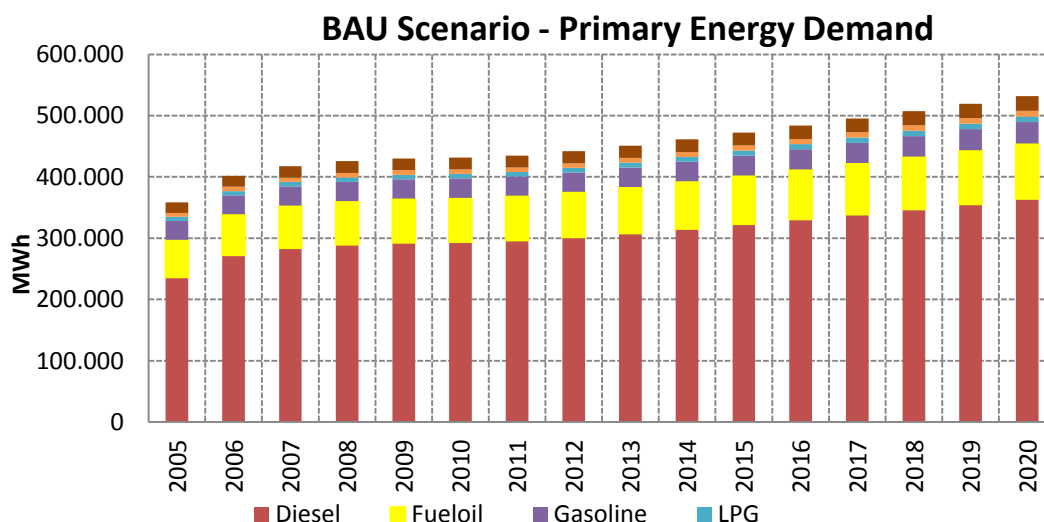
Η Λήμνος ως ηλεκτρικά διασυνδεδεμένο νησί σε τοπικό νησιωτικό δίκτυο θεωρείται ότι παράγει ηλεκτρισμό μέσω του τοπικού σταθμού παραγωγής στο γειτονικό νησί της Πάρου. Δεν προβλέπεται εγκατάσταση επιπλέον μονάδων ΑΠΕ στο BAU σενάριο. Δεν υπάρχουν δίκτυα διανομής θερμότητας ή ψύξης στο νησί. Η εκτιμώμενη εξέλιξη της εισαγωγής ηλεκτρισμού φαίνεται στο παρακάτω διάγραμμα.

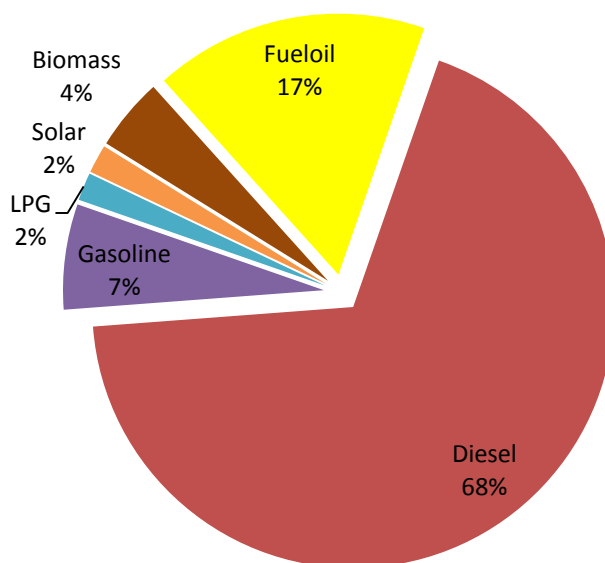
Διάγραμμα 3.23. BAU σενάριο – Εισαγόμενη ηλεκτρική ενέργεια

3.2.3. Πρωτογενής ζήτηση ενέργειας

Στα επόμενα διαγράμματα παρουσιάζεται η προβολή της πρωτογενούς ζήτησης ενέργειας του BAU σεναρίου και τα αντίστοιχα μερίσματα ανά ενεργειακό φορέα στο έτος 2020.

Διάγραμμα 3.24. BAU σενάριο – Προβολή πρωτογενούς ζήτησης ενέργειας ανά ενεργειακό φορέα

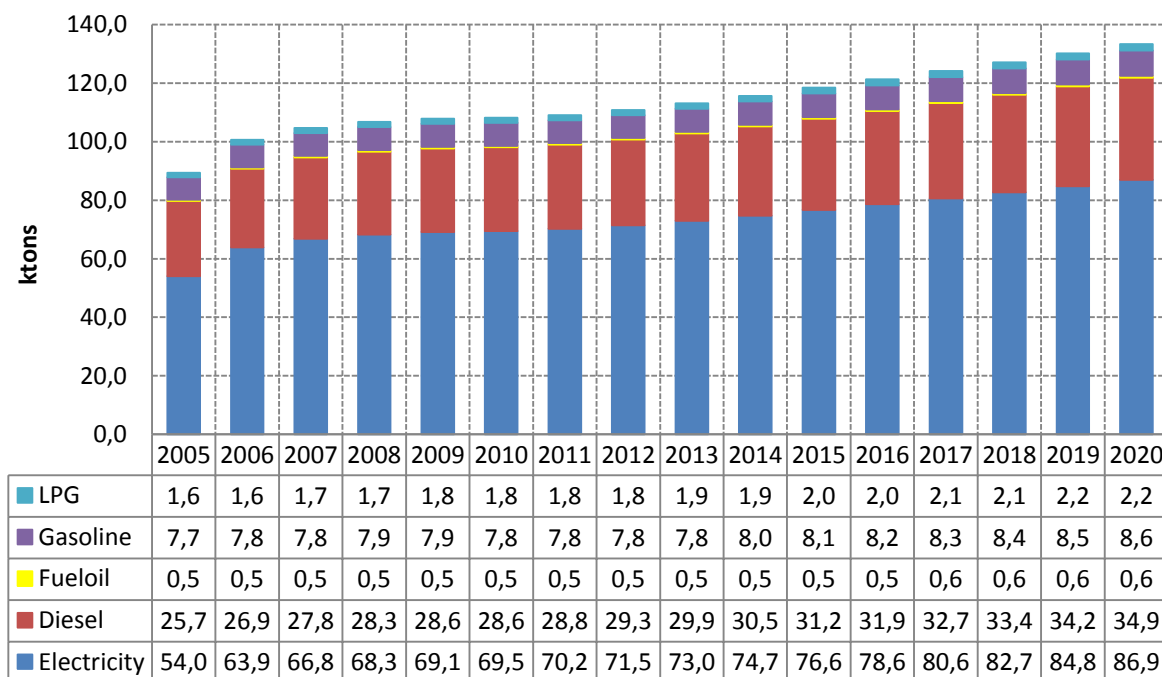

Διάγραμμα 3.25. BAU σενάριο – Πρωτογενής ζήτηση ενέργειας ανά ενεργειακό φορέα το 2020

3.2.4. Εκπομπές διοξειδίου του άνθρακα

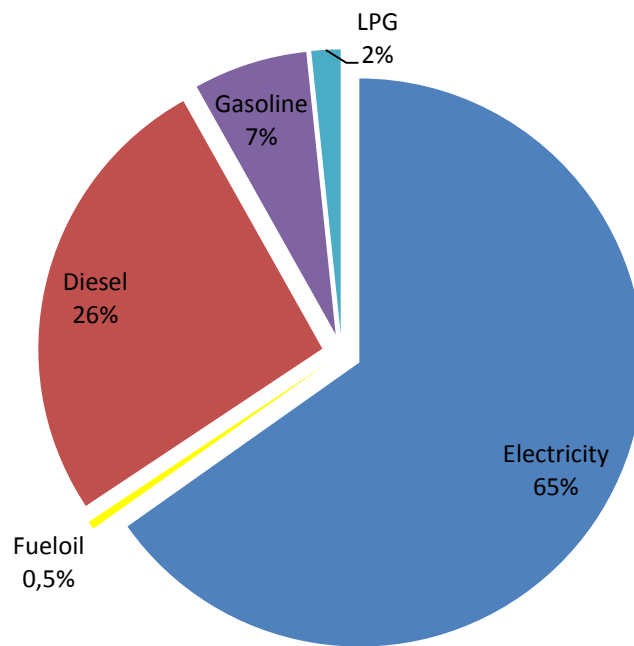
Στα επόμενα διαγράμματα και πίνακες παρουσιάζονται οι εκπομπές CO₂ τελικής χρήσης του BAU σεναρίου ανά τομέα δραστηριότητας και ενεργειακό φορέα στο έτος 2020.

BAU Scenario - CO₂ emissions from final use

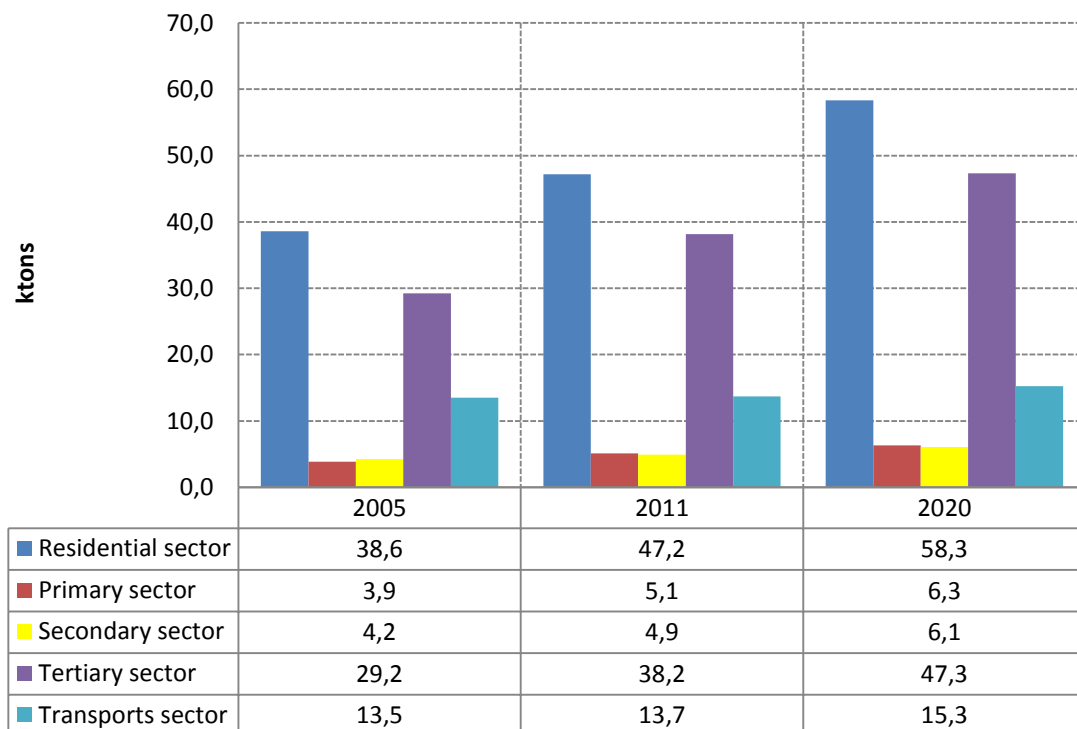
Διάγραμμα 3.26. BAU σενάριο – Προβολή εκπομπών CO₂ τελικής χρήσης ανά ενεργειακό φορέα

Διάγραμμα 3.27. BAU σενάριο – Εκπομπών CO₂ τελικής χρήσης ανά ενεργειακό φορέα το 2020

BAU Scenario - CO₂ emissions from final use

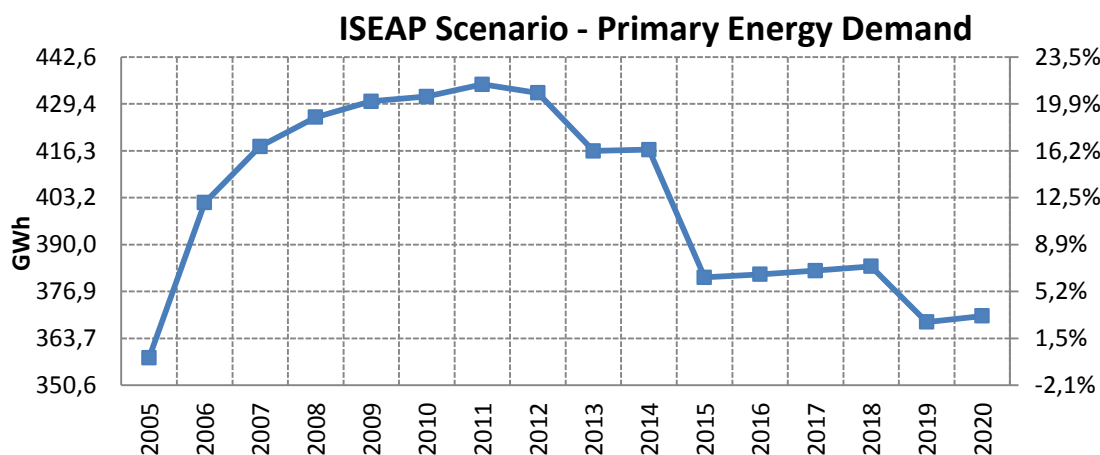

Διάγραμμα 3.28. BAU σενάριο – Προβολή εκπομπών CO₂ τελικής χρήσης ανά ενεργειακό φορέα

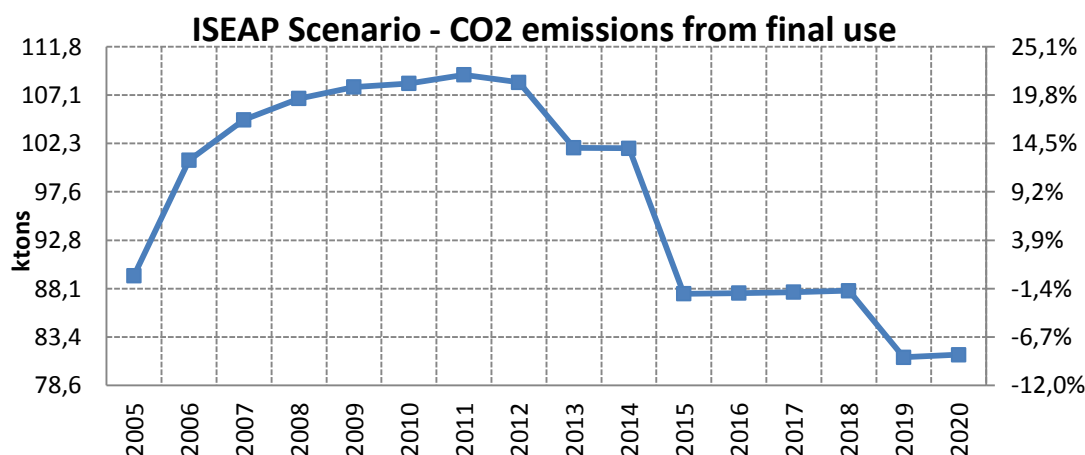
3.3. Προβολές στο έτος 2020 – Σενάριο σχεδίου δράσης

Το σενάριο ΝΣΔΑΕ (Νησιωτικού Σχεδίου Δράσης για την Αειφόρο Ενέργεια) αντικατοπτρίζει το μελλοντικό ενεργειακό προφίλ του νησιού μέσω της υλοποίησης των σχεδιασμένων δράσεων στην περίοδο έως το 2020. Πληθώρα δράσεων επικεντρωμένες σε διάφορους τομείς δραστηριότητας του νησιού συνεισφέρουν στην επίτευξη των φιλόδοξων στόχων των τοπικών αρχών.

Συγκεκριμένα οι τοπικές αρχές μέσω της προώθησης και υλοποίησης του ΝΣΔΑΕ προσδοκούν στην μείωση της ζήτησης πρωτογενούς ενέργειας κατά 91% και των εκπομπών CO₂ κατά ελάχιστον 102% έως το 2020 σε σύγκριση με το BAU σενάριο. Παρόλο που οι στόχοι είναι αρκετά φιλόδοξοι, ο μελλοντικός στόχος του Δήμου Λήμνου είναι να προχωρήσει σε ακόμα πιο εκτενή σχεδιασμό δράσεων καταλήγοντας επίσης σε σημαντική απόλυτη μείωση των εκπομπών CO₂ σε σύγκριση με το έτος βάσης σύμφωνα με του στόχους της ΕΕ, οι οποίοι για την Ελλάδα έχουν οριστεί σε 4% μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου έως το 2020 σε σύγκριση με το 2005.

Διάγραμμα 3.29. ΝΣΔΑΕ σενάριο – Προβολή ζήτησης πρωτογενούς ενέργειας

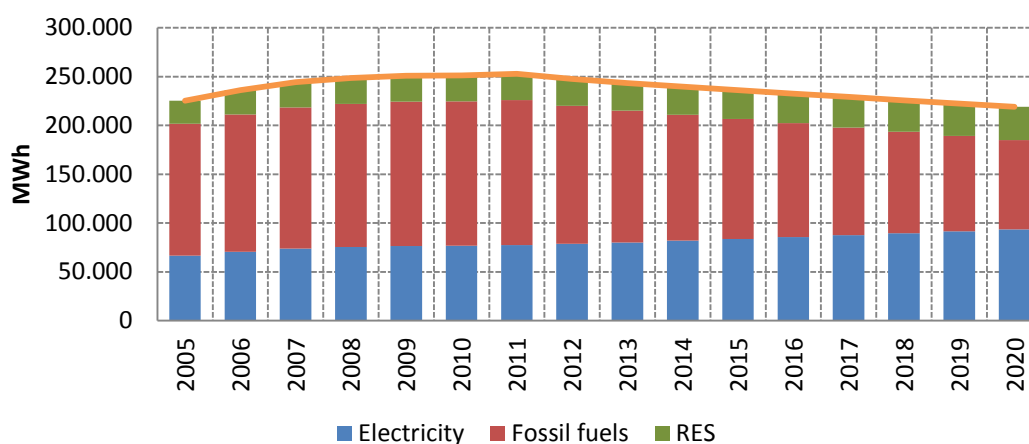
Διάγραμμα 3.30. ΝΣΔΑΕ σενάριο – Προβολή εκπομπών CO₂ από τελική χρήση

3.3.1. Τελική ζήτηση ενέργειας

Η εξέλιξη της τελικής ζήτησης ενέργειας σύμφωνα με το ΝΣΔΑΕ σενάριο παρουσιάζεται στα επόμενα διαγράμματα. Οι προβολές παρουσιάζονται ανά ενεργειακή πηγή (εισαγόμενο ρεύμα, ορυκτά καύσιμα και ΑΠΕ) και τομέα δραστηριότητας.

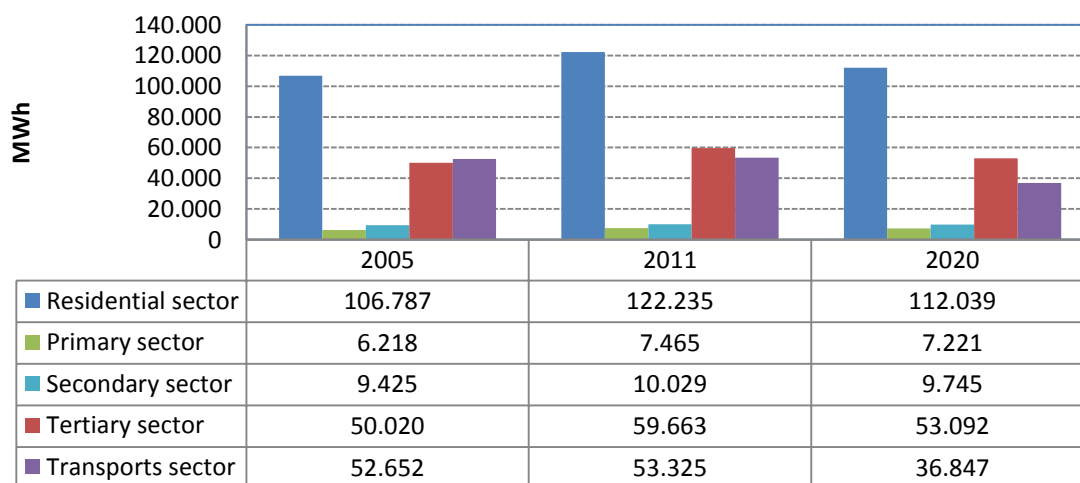
Το ΝΣΔΑΕ σενάριο επιδιώκει να μετατοπίσει την γραμμικά αυξανόμενη ζήτηση ενέργειας του BAU σεναρίου σε γραμμικά μειούμενη με έτος εκκίνησης το 2012 όπου η υλοποίηση του ΒΣΔΑΕ θα ξεκινήσει. Η υψηλότερη μείωση μεταξύ 2011 και 2020 αναμένεται στον οικιακό τομέα (8,3%) και στις μεταφορές (30,9%).

ISEAP Scenario - Final Energy Demand

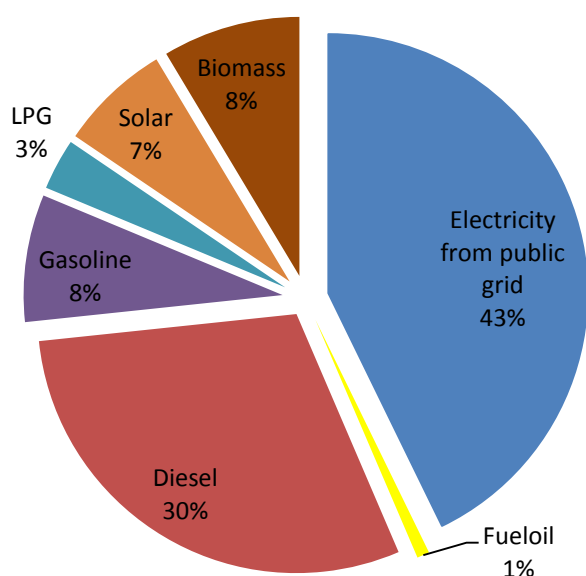
Διάγραμμα 3.31. ΝΣΔΑΕ σενάριο – Τελική ζήτηση ενέργειας ανά ενεργειακή πηγή

ISEAP Scenario - Final Energy Demand

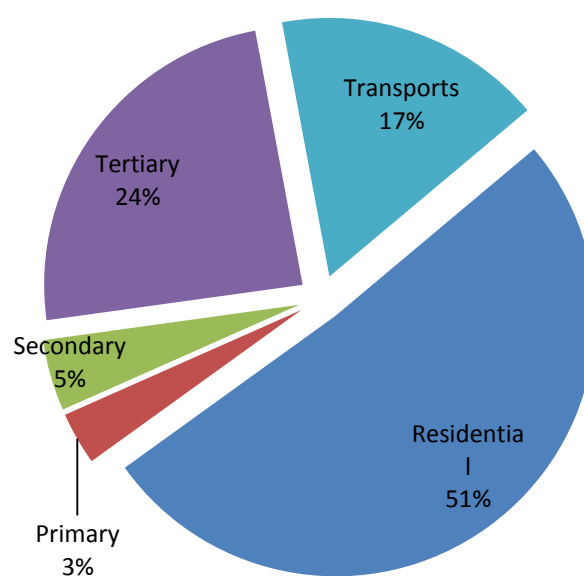

Διάγραμμα 3.32. ΝΣΔΑΕ σενάριο – Τελική ζήτηση ενέργειας ανά κατηγορία δραστηριότητας

Η κατανομή της τελικής ζήτησης ενέργειας ανά ενεργειακό φορέα και τομέα δραστηριότητας στο έτος στόχο 2020 παρουσιάζονται στα επόμενα διαγράμματα όπου ο ηλεκτρισμός καλύπτει ένα μεγαλύτερο τμήμα (43%) της ζήτησης συγκριτικά με το BAU σενάριο (31%) υποκαθιστώντας ένα σημαντικό μέρος της κατανάλωσης πετρελαίου (30% από 43% στο BAU σενάριο) κυρίως λόγω της προώθησης αποδοτικών αντλιών θερμότητας προς κάλυψη των αναγκών θέρμανσης οι οποίες παραδοσιακά καλύπτονται από λέβητες πετρελαίου. Η επιπρόσθετη ζήτηση ηλεκτρισμού θα καλυφθεί μέσω εισαγωγής στο ενεργειακό μίγμα τοπικά παραγόμενου ηλεκτρισμού από αιολικούς και φωτοβολταϊκούς σταθμούς.

Διάγραμμα 3.33. ΝΣΔΑΕ σενάριο – Τελική ζήτηση ενέργειας ανά ενεργειακό φορέα το 2020

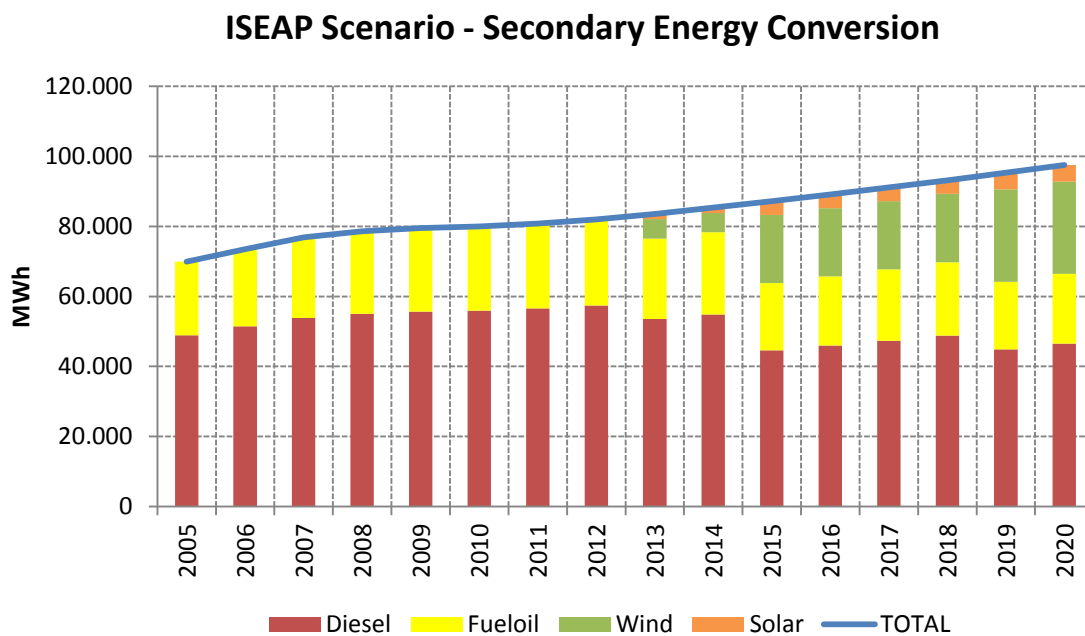
Διάγραμμα 3.34. ΝΣΔΑΕ σενάριο – Τελική ζήτηση ενέργειας ανά τομέα το 2020

Energy carrier		Residential [MWh]	Primary sector [MWh]	Secondary sector [MWh]	Tertiary sector [MWh]	Transports [MWh]	TOTAL [MWh]
Centralized Energy services	Electricity	44.309	5.204	4.161	34.975	4.994	93.643
	Fossil fuels			1.700			1.700
Fossil fuels	Diesel	33.342	942	1.777	14.700	14.448	65.209
	Gasoline					17.405	17.405
	LPG	6.462		179	369		7.011
Renewable Energy sources	Solar	12.255		101	2.793		15.149
	Biomass	15.670	1.075	1.826	255		18.827
TOTAL		112.039	7.221	9.745	53.092	36.847	218.944

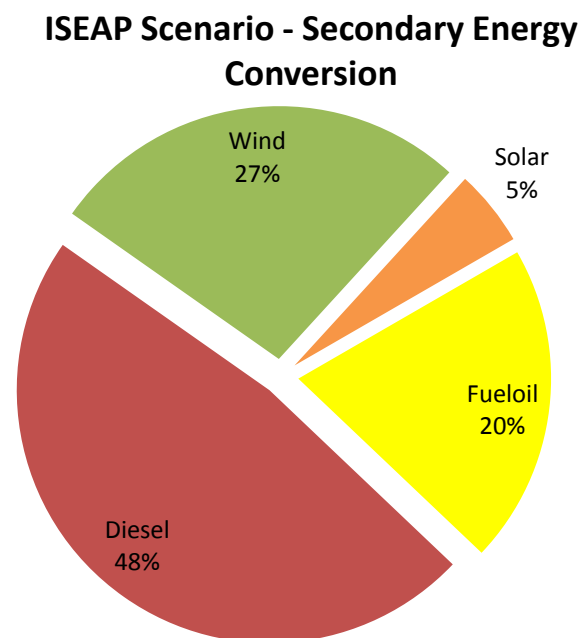
Πίνακας 3.14. ΝΣΔΑΕ σενάριο – Τελική ζήτηση ενέργειας ανά ενεργειακό φορέα και κατηγορία δραστηριότητας το 2020

3.3.2. Μετατροπή ενέργειας

Προβλέπεται η εισαγωγή τοπικά παραγόμενης ηλεκτρικής ενέργειας για το ΝΣΔΑΕ σενάριο, με τις πρώτες εγκαταστάσεις φωτοβολταϊκών να ξεκινά το 2012. Έως το 2020 το νησί αναμένεται να καλύψει σχεδόν το 32% της ζήτησης ηλεκτρικής ενέργειας από τοπικά εγκατεστημένους αιολικούς και φωτοβολταϊκούς σταθμούς.

Διάγραμμα 3.35. ΝΣΔΑΕ σενάριο – Προβολή δευτερογενούς μετατροπής ενέργειας έως το 2020

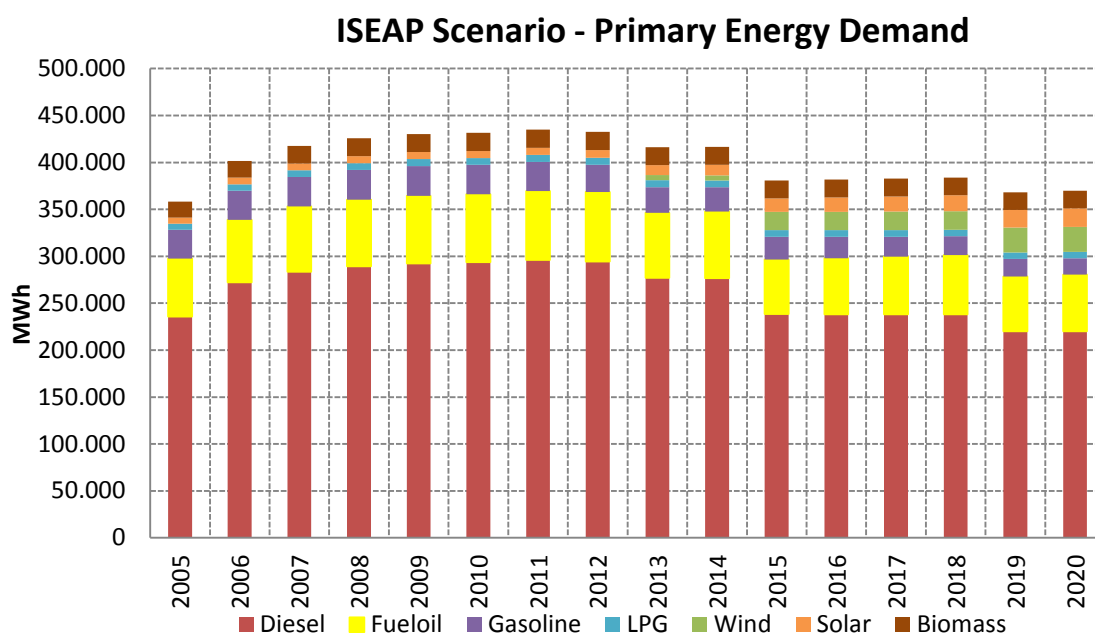

Διάγραμμα 3.36. ΝΣΔΑΕ σενάριο – Δευτερογενής μετατροπή ενέργειας το 2020

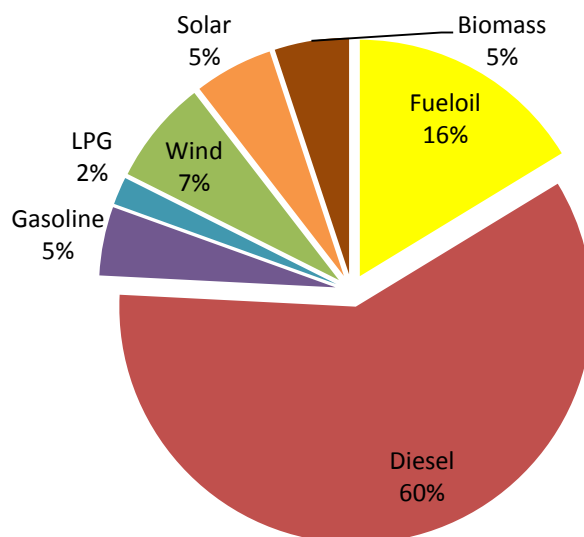
3.3.3. Πρωτογενής ζήτηση ενέργειας

Στα επόμενα διαγράμματα παρουσιάζονται η προβολή της πρωτογενούς ζήτησης ενέργειας του ΝΣΔΑΕ σεναρίου καθώς και τα μερίδια ανά ενεργειακό φορέα το 2020.

Η εισαγόμενη ηλεκτρική ενέργεια μειώνεται και η εισαγωγή αιολικής και ηλιακής ενέργειας ως τοπικά αξιοποιούμενες πηγές ενέργειας έχει ως αποτέλεσμα στην σημαντική μείωση στην χρήση ορυκτών καυσίμων στο νησί.

Διάγραμμα 3.37. ΝΣΔΑΕ σενάριο – Προβολή πρωτογενούς ζήτησης ενέργειας ανά ενεργειακό φορέα

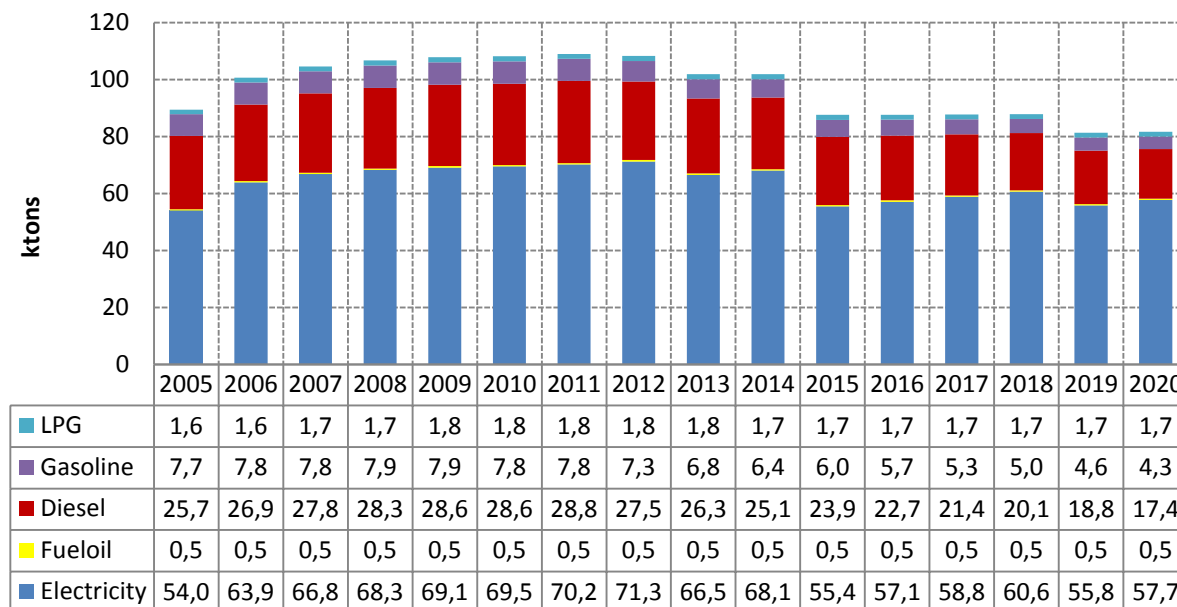

Διάγραμμα 3.38. ΝΣΔΑΕ σενάριο – Πρωτογενής ζήτηση ενέργειας ανά ενεργειακό φορέα το 2020

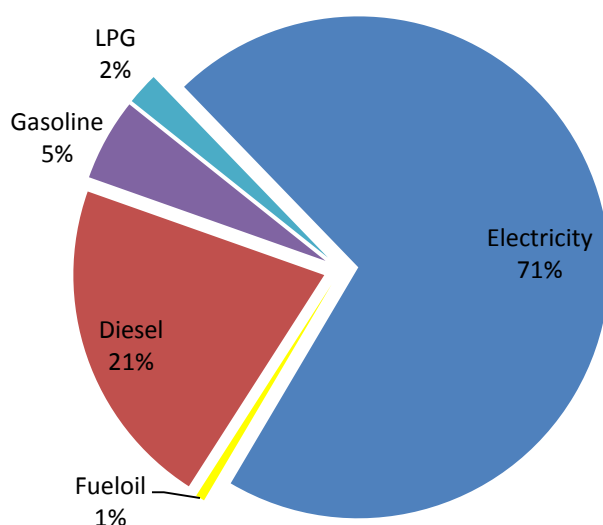
3.3.4. Εκπομπές διοξειδίου του άνθρακα

Στα επόμενα διαγράμματα και πίνακες παρουσιάζονται οι εκπομπές CO₂ του ΝΣΔΑΕ σεναρίου από τελική χρήση ανά ενεργειακό φορέα και τομέα δραστηριότητας. Το μερίδιο εκπομπών CO₂ ως αποτέλεσμα της χρήσης ηλεκτρισμού (71%) αυξάνεται συγκριτικά με το BAU σενάριο (65%) κυρίως λόγω της μειωμένης κατανάλωσης πετρελαίου (μερίδιο 8% από 12% στο BAU σενάριο).

ISEAP Scenario - CO₂ emissions from final use

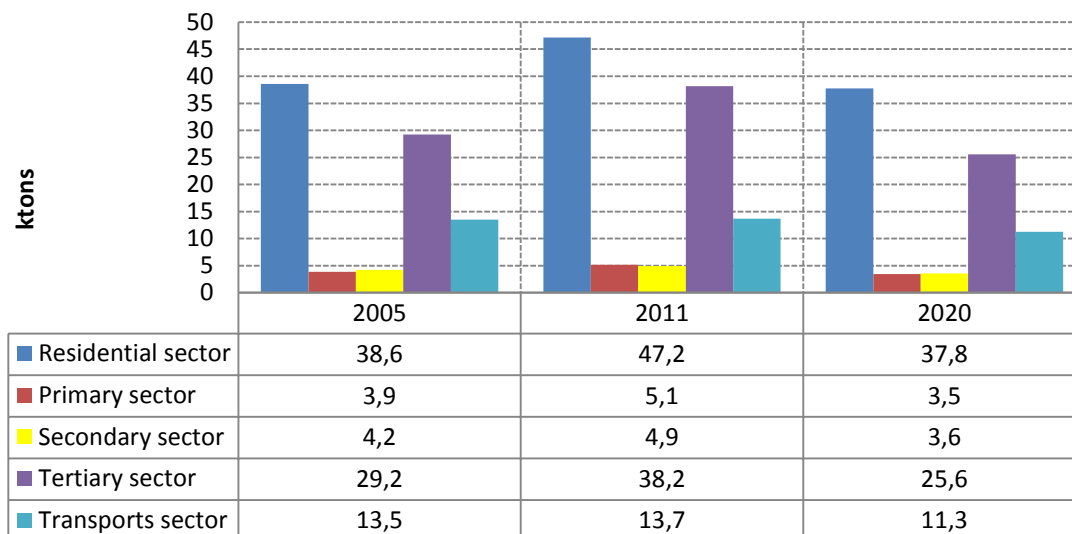

Διάγραμμα 3.39. ΝΣΔΑΕ σενάριο – Προβολή πρωτογενούς ζήτησης ενέργειας ανά ενεργειακό φορέα

Διάγραμμα 3.40. ΝΣΔΑΕ σενάριο – Εκπομπών CO₂ τελικής χρήσης ανά ενεργειακό φορέα το 2020

ISEAP Scenario - CO₂ emissions from final use

Διάγραμμα 3.41. ΝΣΔΑΕ σενάριο – Προβολή εκπομπών CO₂ τελικής χρήσης ανά ενεργειακό φορέα

Στον επόμενο πίνακα παρουσιάζεται περιληπτικά η συνεισφορά κάθε τομέα δραστηριότητας στην μείωση εκπομπών CO₂ σε σύγκριση με το BAU σενάριο για το έτος στόχος 2020.

Action Sectors	CO ₂ emissions reduction
Residential	8,7%
Primary	1,5%
Secondary	1,5%
Tertiary	13,0%
Transports	2,8%
Electricity production	30,3%
TOTAL	50,97%

Πίνακας 3.15. Συνεισφορά κάθε τομέα δραστηριότητας στην μείωση εκπομπών CO₂ σε σύγκριση με το BAU σενάριο το 2020

4. ΔΡΑΣΕΙΣ

Το ΝΣΔΑΕ Λήμνου έχει αναπτυχθεί με σκοπό να διασφαλίσει την ενεργό συνεισφορά του Δήμου, των πολιτών και λοιπών φορέων στην επίτευξη των εθνικών και Ευρωπαϊκών στόχων για την μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου έως το 2020. Το μακροπρόθεσμο όραμα του Δήμου Λήμνου είναι να επιτύχει στον περιορισμό των ταχέως αυξανόμενων εκπομπών CO₂ του νησιού μέσω της εισαγωγής του μέγιστου ποσού ανανεώσιμων πηγών ενέργειας στην πλευρά της παραγωγής αλλά και ζήτησης ενέργειας καθώς και προωθώντας την υιοθέτηση τεχνικών εξοικονόμησης ενέργειας και αύξησης της ενεργειακής απόδοσης σε όλους τους τομείς οικονομικής δραστηριότητας.

Ένα ευρύ φάσμα δράσεων συμπεριλαμβάνεται στο σχέδιο δράσης καλύπτοντας όλους τους βασικούς τομείς δραστηριότητας του νησιού. Η επιλογή των δράσεων πραγματοποιήθηκε αφού λήφθηκαν υπόψη διάφορα εναλλακτικά σενάρια με σκοπό την μεγιστοποίηση του στόχου μείωσης των εκπομπών με το ελάχιστο κόστος δεδομένου παράλληλα του διαθέσιμου χρονικού πλαισίου αλλά και των προσφάτως διαμορφωμένων εθνικών και τοπικών οικονομικών συνθηκών.

Για τους τομείς που σχετίζονται με το Δημόσιο ο Δήμος θα λειτουργήσει ως παράδειγμα για το υπόλοιπο νησί εφαρμόζοντας μέτρα εξοικονόμησης ενέργειας και ενεργειακής απόδοσης. Για τους υπόλοιπους τομείς δραστηριότητας ο Δήμος θα προωθήσει αντίστοιχες οριζόντιες δράσεις, ενώ για την παραγωγή ηλεκτρισμού ο στόχος είναι η μεγιστοποίηση της τοπικά παραγομένης ηλεκτρικής ενέργειας από ΑΠΕ ώστε να ελαχιστοποιηθεί η εισαγωγή ηλεκτρισμού από την ηπειρωτική χώρα.

Στον επόμενο πίνακα παρουσιάζονται περιληπτικά τα αναμενόμενα αποτελέσματα μέσω της υλοποίησης του ΝΣΔΑΕ όσον αφορά την εξοικονόμηση ενέργειας, την παραγωγή από ΑΠΕ και την μείωση των εκπομπών CO₂. Η δράσεις διαχείρισης της πλευράς ζήτησης συνεισφέρουν παρομοίως με τις δράσεις δευτερογενής παραγωγής ενέργειας από ΑΠΕ στην επίτευξη των στόχων για το νησί. Περισσότερες λεπτομέρειες για τις ακριβείς δράσεις ανά τομέα δραστηριότητας παρουσιάζονται στα επόμενα κεφάλαια.

ΤΟΜΕΙΣ	ΣΤΟΧΟΣ ΕΞΟΙΚΟΝΟΜΗΣΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ ΜΕΧΡΙ ΤΟ 2020 [MWh/έτος]	ΣΤΟΧΟΣ ΑΥΞΗΣΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ ΑΠΟ ΑΝΑΝΕΩΣΙΜΕΣ ΠΗΓΕΣ ΜΕΧΡΙ ΤΟ 2020 [MWh/έτος]	ΣΤΟΧΟΣ ΜΕΙΩΣΗΣ CO ₂ ΜΕΧΡΙ ΤΟ 2020 [τόνοι/έτος]
ΚΑΤΟΙΚΙΕΣ	3.138	126	860
ΠΡΩΤΟΓΕΝΗΣ	601	-	153
ΔΕΥΤΕΡΟΓΕΝΗΣ	604	-	147
ΤΡΙΤΟΓΕΝΗΣ	4.771	35	1.294
ΜΕΤΑΦΟΡΕΣ	1.210	-	282
ΔΕΥΤΕΡΟΓΕΝΗΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ	-	3.459	3.007
ΣΥΝΟΛΟ	10.325	3.621	5.744

Πίνακας 4.1. Αναμενόμενα αποτελέσματα ΝΣΔΑΕ το 2020 για κάθε τομέα δραστηριότητας

4.1. Οικιακός τομέας

Στον επόμενο πίνακα παρουσιάζονται λεπτομέρειες των σχεδιασμένων δράσεων για τον οικιακό τομέα. Οι δράσεις επικεντρώνονται κυρίως στην προώθηση της εξοικονόμησης ενέργειας και στην ενεργειακή απόδοση στην καθημερινή ενεργειακή συμπεριφορά των πολιτών αλλά και στην αξιοποίηση των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας για την θέρμανση χώρων και νερού. Επίσης, σε κάποιες περιπτώσεις προωθείται η υποκατάσταση κατανάλωσης ορυκτών καυσίμων από ηλεκτρισμό λαμβάνοντας υπόψη το γεγονός ότι παράλληλα θα προωθηθεί η τοπικά παραγωγή ηλεκτρισμού από ΑΠΕ.

ΤΟΜΕΙΣ ΚΑΙ ΠΕΔΙΑ ΔΡΑΣΗΣ	ΔΡΑΣΕΙΣ	ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΦΑΡΜΟΓΗ	ΑΝΑΜΕΝΟΜ ΕΝΗ ΕΞΟΙΚΟΝΟΜΗΣΗ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ [MWh/έτος]	ΑΝΑΜΕΝΟΜΕΝΗ ΑΥΞΗΣΗ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ ΑΠΟ ΑΝΑΝΕΩΣΙΜΕΣ ΠΗΓΕΣ [MWh/έτος]	ΑΝΑΜΕΝΟΜ ΕΝΗ ΜΕΙΩΣΗ CO2 [τόνου/έτος]
ΟΙΚΙΑΚΟΣ ΤΟΜΕΑΣ					
Ζεστό νερό χρήση	Μείωση του ετήσιου ρυθμού ζήτησης ενέργειας για ζεστό νερό κατά 10% με την προώθηση καθημερινών μέτρων εξοικονόμησης ενέργειας από τους καταναλωτές	Δήμος Λήμνου	105		22
	Αύξηση έως 50% της συνολικής ενεργειακής ζήτησης ζεστού νερού από ηλιακή θερμική ενέργεια μέχρι το 2020	Δήμος Λήμνου	720	613	359
Θέρμανση και ψύξη	Μείωση του ετήσιου ρυθμού ζήτησης ενέργειας για θέρμανση χώρων κατά 10% με την προώθηση καθημερινών μέτρων εξοικονόμησης ενέργειας από τους καταναλωτές	Δήμος Λήμνου	300		70
	Αύξηση κατά 20% της συνολικής ζήτησης ενέργειας για θέρμανση χώρων παρεχόμενη από αντλίες θερμότητας μέχρι το 2020	Δήμος Λήμνου	-3.348		-915
	Μείωση του ετήσιου ρυθμού ζήτησης ενέργειας για ψύξη χώρων κατά 10% με την προώθηση καθημερινών μέτρων εξοικονόμησης ενέργειας από τους καταναλωτές	Δήμος Λήμνου	300		70
	Αύξηση της ενεργειακής απόδοσης των συστημάτων κλιματισμού κατά 30% μέχρι το 2020 μέσω της προώθησης κλιματιστικών με inverter	Δήμος Λήμνου	2.765		644
Φωτισμός	Μείωση του ετήσιου ρυθμού ζήτησης ενέργειας για φωτισμό κατά 10% με την προώθηση καθημερινών μέτρων εξοικονόμησης ενέργειας από τους καταναλωτές	Δήμος Λήμνου	48		13
	Αύξηση της ενεργειακής απόδοσης των συστημάτων φωτισμού κατά 20% μέχρι το 2020 μέσω της προώθησης ενεργειακά αποδοτικών λαμπτήρων	Δήμος Λήμνου	669		181
Μαγείρεμα	Μείωση του ετήσιου ρυθμού ζήτησης ενέργειας για μαγείρεμα κατά 10% με την προώθηση καθημερινών μέτρων εξοικονόμησης ενέργειας από τους καταναλωτές	Δήμος Λήμνου	45		11

	Αύξηση κατά 20% της ενεργειακής απόδοσης των συσκευών μαγειρέματος μέχρι το 2020 μέσω της αντικατάστασης παλαιών συσκευών με πιο αποδοτικά	Δήμος Λήμνου	414		98
Ψυγεία και καταψύκτες	Μείωση του ετήσιου ρυθμού ζήτησης ενέργειας των ηλεκτρικών συσκευών κατά 10% με την προώθηση καθημερινών μέτρων εξοικονόμησης ενέργειας από τους καταναλωτές	Δήμος Λήμνου	47		13
	Αύξηση κατά 20% της ενεργειακής απόδοσης των ηλεκτρικών συσκευών μέχρι το 2020 μέσω της αντικατάστασης παλαιών συσκευών με πιο αποδοτικά	Δήμος Λήμνου	437		118
Πλυντήρια και στεγνωτήρια	Μείωση του ετήσιου ρυθμού ζήτησης ενέργειας των ηλεκτρικών συσκευών κατά 10% με την προώθηση καθημερινών μέτρων εξοικονόμησης ενέργειας από τους καταναλωτές	Δήμος Λήμνου	3		1
	Αύξηση κατά 20% της ενεργειακής απόδοσης των ηλεκτρικών συσκευών μέχρι το 2020 μέσω της αντικατάστασης παλαιών συσκευών με πιο αποδοτικά	Δήμος Λήμνου	27		7
Πλυντήρια πιάτων	Μείωση του ετήσιου ρυθμού ζήτησης ενέργειας των ηλεκτρικών συσκευών κατά 10% με την προώθηση καθημερινών μέτρων εξοικονόμησης ενέργειας από τους καταναλωτές	Δήμος Λήμνου	4		1
	Αύξηση κατά 20% της ενεργειακής απόδοσης των ηλεκτρικών συσκευών μέχρι το 2020 μέσω της αντικατάστασης παλαιών συσκευών με πιο αποδοτικά	Δήμος Λήμνου	37		10
Τηλεοράσεις	Μείωση του ετήσιου ρυθμού ζήτησης ενέργειας των ηλεκτρικών συσκευών κατά 10% με την προώθηση καθημερινών μέτρων εξοικονόμησης ενέργειας από τους καταναλωτές	Δήμος Λήμνου	4		1
	Αύξηση κατά 20% της ενεργειακής απόδοσης των ηλεκτρικών συσκευών μέχρι το 2020 μέσω της αντικατάστασης παλαιών συσκευών με πιο αποδοτικά	Δήμος Λήμνου	35		9
Άλλες ηλεκτρικές συσκευές	Μείωση του ετήσιου ρυθμού ζήτησης ενέργειας των ηλεκτρικών συσκευών κατά 10% με την προώθηση καθημερινών μέτρων εξοικονόμησης ενέργειας από τους καταναλωτές	Δήμος Λήμνου	34		9
	Αύξηση κατά 20% της ενεργειακής απόδοσης των ηλεκτρικών συσκευών μέχρι το 2020 μέσω της αντικατάστασης παλαιών συσκευών με πιο αποδοτικά	Δήμος Λήμνου	312		84

Πίνακας 4.2. Λεπτομέρειες των σχεδιασμένων δράσεων για τον οικιακό τομέα

ΣΤΟΧΟΣ ΕΞΟΙΚΟΝΟΜΗΣΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ ΜΕΧΡΙ ΤΟ 2020 [MWh/έτος]	ΣΤΟΧΟΣ ΑΥΞΗΣΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ ΑΠΟ ΑΝΑΝΕΩΣΙΜΕΣ ΠΗΓΕΣ ΜΕΧΡΙ ΤΟ 2020 [MWh/έτος]	ΣΤΟΧΟΣ ΜΕΙΩΣΗΣ CO2 ΜΕΧΡΙ ΤΟ 2020 [τόνοι/έτος]
ΟΙΚΙΑΚΟΣ ΤΟΜΕΑΣ		
3.138	126	860

Πίνακας 4.3. Συγκεντρωτικός πίνακας των σχεδιασμένων δράσεων για τον οικιακό τομέα

4.2. Πρωτογενής τομέας

Στον επόμενο πίνακα παρουσιάζονται λεπτομέρειες των σχεδιασμένων δράσεων για τον πρωτογενή τομέα. Οι δράσεις επικεντρώνονται στον γεωργικό τομέα με στόχο την μείωση της κατανάλωσης ενέργειας από τους επαγγελματίες του χώρου αλλά και την αύξηση της ενεργειακής απόδοσης των συστημάτων άρδευσης.

ΤΟΜΕΙΣ ΚΑΙ ΠΕΔΙΑ ΔΡΑΣΗΣ	ΔΡΑΣΕΙΣ	ΑΝΑΜΕΝΟΜΕΝΗ ΕΞΟΙΚΟΝΟΜΗΣΗ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ [MWh/έτος]	ΑΝΑΜΕΝΟΜΕΝΗ ΑΥΞΗΣΗ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ ΑΠΟ ΑΝΑΝΕΩΣΙΜΕΣ ΠΗΓΕΣ [MWh/έτος]	ΑΝΑΜΕΝΟΜΕΝΗ ΜΕΙΩΣΗ CO ₂ [τόνοι/έτος]	ΑΝΑΜΕΝΟΜΕΝΗ ΕΞΟΙΚΟΝΟΜΗΣΗ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ [MWh/έτος]
ΠΡΩΤΟΓΕΝΗΣ ΤΟΜΕΑΣ					
Γεωργία, δασοκομία και αλιεία	Μείωση του ετήσιου ρυθμού ζήτησης ενέργειας για τη γεωργία, τη δασοκομία και την αλιεία κατά 10%, με την πρόωθηση καθημερινών μέτρων εξοικονόμησης ενέργειας από τους επαγγελματίες	Δήμος Λήμνου	60		15
	Αύξηση κατά 20% της ενεργειακής απόδοσης των γεωργικών συστημάτων άρδευσης μέχρι το 2020 μέσω της αντικατάστασης παλαιών αρδευτικών συστημάτων με νέα πιο αποδοτικά	Δήμος Λήμνου	553		141

Πίνακας 4.4. Λεπτομέρειες των σχεδιασμένων δράσεων για τον πρωτογενή τομέα

ΣΤΟΧΟΣ ΕΞΟΙΚΟΝΟΜΗΣΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ ΜΕΧΡΙ ΤΟ 2020 [MWh/έτος]	ΣΤΟΧΟΣ ΑΥΞΗΣΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ ΑΠΟ ΑΝΑΝΕΩΣΙΜΕΣ ΠΗΓΕΣ ΜΕΧΡΙ ΤΟ 2020 [MWh/έτος]	ΣΤΟΧΟΣ ΜΕΙΩΣΗΣ CO ₂ ΜΕΧΡΙ ΤΟ 2020 [τόνοι/έτος]
ΠΡΩΤΟΓΕΝΗΣ ΤΟΜΕΑΣ		
601		153

Πίνακας 4.5. Συγκεντρωτικός πίνακας των σχεδιασμένων δράσεων για τον πρωτογενή τομέα

4.3. Δευτερογενής τομέας

Στον επόμενο πίνακα παρουσιάζονται λεπτομέρειες των σχεδιασμένων δράσεων για τον δευτερογενή τομέα. Ιδιαίτερη σημασία δίνεται στην συνεργασία μεταξύ του Δήμου και τοπικών οργανώσεων ώστε να επιτευχθεί η δέσμευση των τοπικών επιχειρήσεων στον ορισμό αρχικών στόχων για την εξοικονόμηση ενέργειας και την αύξηση της ενεργειακής

απόδοσης των εξοπλισμών και υπηρεσιών. Όσον αφορά την κατανάλωση ενέργειας στους δημοτικούς τομείς παροχής νερού, επεξεργασίας λυμάτων και διαχείρισης αποβλήτων σχεδιάστηκαν δράσεις για την μείωσή της, ενώ την υλοποίηση και χρηματοδότηση των δράσεων θα αναλάβει ο Δήμος με ίδιους πόρους.

ΤΟΜΕΙΣ ΚΑΙ ΠΕΔΙΑ ΔΡΑΣΗΣ	ΔΡΑΣΕΙΣ	ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΦΑΡΜΟΓΗ	ΑΝΑΜΕΝΟΜΕΝΗ ΕΞΟΙΚΟΝΟΜΗΣΗ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ [MWh/έτος]	ΑΝΑΜΕΝΟΜΕΝΗ ΑΥΞΗΣΗ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ ΑΠΟ ΑΝΑΝΕΩΣΙΜΕΣ ΠΗΓΕΣ [MWh/έτος]	ΑΝΑΜΕΝΟΜΕΝΗ ΜΕΙΩΣΗ CO2 [τόνου/έτος]
ΔΕΥΤΕΡΟΓΕΝΗΣ ΤΟΜΕΑΣ					
Μεταποίηση	Μείωση του ετήσιου ρυθμού ζήτησης ενέργειας για μεταποίηση κατά 10% με την προώθηση καθημερινών μέτρων εξοικονόμησης ενέργειας από τους καταναλωτές	Δήμος Λήμνου - Τοπικές ενώσεις	39		9
	Αύξηση κατά 20% της ενεργειακής απόδοσης των τεχνολογιών παραγωγής μέχρι το 2020 μέσω της αντικατάστασης παλαιών συστημάτων με νέα πιο αποδοτικά	Δήμος Λήμνου - Τοπικές ενώσεις	352		80
Παροχή νερού, επεξεργασία λυμάτων, διαχείριση αποβλήτων και δραστηριότητες εξυγίανσης	Μείωση του ετήσιου ρυθμού ζήτησης ενέργειας για παροχή νερού, διαχείριση αποβλήτων και δραστηριότητες εξυγίανσης κατά 10%, με την προώθηση καθημερινών μέτρων εξοικονόμησης ενέργειας από τους καταναλωτές	Δήμος Λήμνου	12		3
	Αύξηση κατά 20% της ενεργειακής απόδοσης των αντλιοστασίων που λειτουργούν για την υποστήριξη του τομέα μέχρι το 2020 με την εισαγωγή μετατροπέν για τους υφιστάμενους σταθμούς άντλησης ή αντικατάσταση των παλιών σταθμών με νέες αποδοτικές	Δήμος Λήμνου	106		29
Κατασκευές	Μείωση του ετήσιου ρυθμού ζήτησης ενέργειας για τις κατασκευές κατά 10%, με την προώθηση καθημερινών μέτρων εξοικονόμησης ενέργειας από τους επαγγελματίες	Δήμος Λήμνου - Τοπικές ενώσεις	11		3
	Αύξηση κατά 20% της ενεργειακής απόδοσης των τεχνολογιών κατασκευής μέχρι το 2020 μέσω της αντικατάστασης παλαιών συστημάτων με νέα πιο αποδοτικά	Δήμος Λήμνου - Τοπικές ενώσεις	97		26

Πίνακας 4.6. Λεπτομέρειες των σχεδιασμένων δράσεων για τον δευτερογενή τομέα

ΣΤΟΧΟΣ ΕΞΟΙΚΟΝΟΜΗΣΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ ΜΕΧΡΙ ΤΟ 2020 [MWh/έτος]	ΣΤΟΧΟΣ ΑΥΞΗΣΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ ΑΠΟ ΑΝΑΝΕΩΣΙΜΕΣ ΠΗΓΕΣ ΜΕΧΡΙ ΤΟ 2020 [MWh/έτος]	ΣΤΟΧΟΣ ΜΕΙΩΣΗΣ CO2 ΜΕΧΡΙ ΤΟ 2020 [τόνοι/έτος]
ΔΕΥΤΕΡΟΓΕΝΗΣ ΤΟΜΕΑΣ		
604		147

Πίνακας 4.7. Συγκεντρωτικός πίνακας των σχεδιασμένων δράσεων για τον δευτερογενή τομέα

4.4. Τριτογενής τομέας

Στον επόμενο πίνακα παρουσιάζονται λεπτομέρειες των σχεδιασμένων δράσεων για τον τριτογενή τομέα. Ιδιαίτερη σημασία δίνεται στην συνεργασία του Δήμου με ενώσεις τοπικών επιχειρήσεων ώστε να επιτευχθεί η δέσμευση των τοπικών επιχειρήσεων στον ορισμό αρχικών στόχων για την εξοικονόμηση ενέργειας και την αύξηση της ενεργειακής απόδοσης των εξοπλισμών και υπηρεσιών.

Ειδικά για τον τομέα παροχής καταλύματος και εστίασης, λαμβάνοντας υπόψη την σημαντικότητα του τουρισμού για το νησί, ένα ευρύ φάσμα δράσεων σχεδιάζονται αποσκοπώντας στην μείωση της εποχιακά αυξημένης εκπομπής CO₂ κατά την τουριστική περίοδο.

Για τους υποτομείς που σχετίζονται άμεσα με τον Δήμο (γενική δημόσια διοίκηση, εκπαίδευση, κέντρα υγείας και δημοτικός φωτισμός) οι δράσεις που σχεδιάζονται όσον αφορά την ενεργειακή κατανάλωση των αντίστοιχων κτιρίων (δημαρχείο, σχολεία, κέντρο υγείας, φωτισμός δρόμων, κτλ.) και συστημάτων θα υλοποιηθούν στις περισσότερες περιπτώσεις από το προσωπικό του Δήμου και με δημοτική χρηματοδότηση.

ΤΟΜΕΙΣ ΚΑΙ ΠΕΔΙΑ ΔΡΑΣΗΣ	ΔΡΑΣΕΙΣ	ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΦΑΡΜΟΓΗ	ΑΝΑΜΕΝΟΜΕΝΗ ΕΞΟΙΚΟΝΟΜΗΣΗ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ [MWh/έτος]	ΑΝΑΜΕΝΟΜΕΝΗ ΑΥΞΗΣΗ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ ΑΠΟ ΑΝΑΝΕΩΣΙΜΕΣ ΠΗΓΕΣ [MWh/έτος]	ΑΝΑΜΕΝΟΜΕΝΗ ΜΕΙΩΣΗ CO2 [τόνοι/έτος]
ΤΡΙΤΟΓΕΝΗΣ ΤΟΜΕΑΣ					
Χονδρικό και λιανικό εμπόριο, επισκευή μηχανοκίνητων οχημάτων και μοτοσυκλετών	Μείωση του ετήσιου ρυθμού ζήτησης ενέργειας για το χονδρικό και λιανικό εμπόριο κατά 10%, με την προώθηση καθημερινών μέτρων εξοικονόμησης ενέργειας από τους επαγγελματίες	Δήμος Λήμνου - Τοπικές ενώσεις	156		42
	Μέτρα ενεργειακής απόδοσης - Αύξηση κατά 30% της ενεργειακής απόδοσης των συστημάτων κλιματισμού μέχρι το 2020 μέσω της προώθησης κλιματιστικών με inverter - Αύξηση κατά 20% της	Δήμος Λήμνου - Τοπικές ενώσεις	648		173

	ενεργειακής απόδοσης των ηλεκτρικών συσκευών μέχρι το 2020 μέσω της αντικατάστασης παλαιών συσκευών με πιο αποτελεσματικές				
	Αύξηση κατά 20% της συνολικής ζήτησης ενέργειας για θέρμανση χώρων παρεχόμενη από αντλίες θερμότητας μέχρι το 2020	Δήμος Λήμνου - Τοπικές ενώσεις	-84		-23
	Μείωση του ετήσιου ρυθμού ζήτησης ενέργειας για δραστηριότητες παροχής υπηρεσιών και διαμονής κατά 10%, με την προώθηση καθημερινών μέτρων εξοικονόμησης ενέργειας από το προσωπικό, τους ιδιοκτήτες και τους επισκέπτες	Δήμος Λήμνου - Τοπικές ενώσεις	313		82
Δραστηριότητες υπηρεσιών παροχής καταλύματος και υπηρεσιών εστίασης	Μέτρα ενεργειακής απόδοσης - Αύξηση κατά 30% της ενεργειακής απόδοσης των συστημάτων κλιματισμού μέχρι το 2020 μέσω της προώθησης των κλιματιστικών με inverter και αισθητήρων απενεργοποίησης κατά το άνοιγμα των θυρών - Αύξηση κατά 30% της ενεργειακής απόδοσης των ηλεκτρικών συσκευών μέχρι το 2020 μέσω της αντικατάστασης παλαιών συσκευών με πιο αποτελεσματικές και την προώθηση της κάρτας-κλειδί προς απενεργοποίηση των ηλεκτρικών συσκευών	Δήμος Λήμνου - Τοπικές ενώσεις	1.346		354
	Αύξηση κατά 20% της συνολικής ζήτησης για θέρμανση παρεχόμενη από αντλίες θερμότητας μέχρι το 2020 - Αύξηση κατά 20% της συνολικής ενεργειακής ζήτησης ζεστού νερού από ηλιακή ενέργεια μέχρι το 2020	Δήμος Λήμνου - Τοπικές ενώσεις	45	84	35

	Μείωση του ετήσιου ρυθμού ζήτησης ενέργειας για τις επιχειρήσεις εστίασεις κατά 10%, με την προώθηση καθημερινών μέτρων εξοικονόμησης ενέργειας από τους ιδιοκτήτες και το προσωπικό	Δήμος Λήμνου - Τοπικές ενώσεις	313		82
	Μέτρα ενεργειακής απόδοσης - Αύξηση κατά 30% της ενεργειακής απόδοσης των συστημάτων κλιματισμού μέχρι το 2020 μέσω της προώθησης των κλιματιστικών με inverter - Αύξηση κατά 30% την ενεργειακή απόδοση των ηλεκτρικών συσκευών μέχρι το 2020 μέσω της αντικατάστασης παλαιών συσκευών με πιο αποτελεσματικές και την προώθηση αισθητήρων κίνησης για το φωτισμό στην τουαλέτα - Αύξηση κατά 30% της ενεργειακής απόδοσης των συσκευών μαγειρέματος μέχρι το 2020 μέσω της αντικατάστασης παλαιών συσκευών με πιο αποτελεσματικές	Δήμος Λήμνου - Τοπικές ενώσεις	1.346		354
	Αύξηση κατά 20% της συνολικής ζήτησης για θέρμανση παρεχόμενη από αντλίες θερμότητας μέχρι το 2020 - Αύξηση κατά 20% της συνολικής ενεργειακής ζήτησης ζεστού νερού από ηλιακή ενέργεια μέχρι το 2020	Δήμος Λήμνου - Τοπικές ενώσεις	-49	38	-4
Γενική δημόσια διοίκηση και κοινωνική ασφάλιση	Μείωση του ετήσιου ρυθμού ζήτησης ενέργειας για τη δημόσια διοίκηση και κοινωνική ασφάλιση κατά 10%, με την προώθηση καθημερινών μέτρων εξοικονόμησης ενέργειας από τους εργαζόμενους	Δήμος Λήμνου	56		15

	<p>Μέτρα ενεργειακής απόδοσης</p> <ul style="list-style-type: none"> - Αύξηση κατά 30% της ενεργειακή απόδοσης των συστημάτων κλιματισμού μέχρι το 2020 με την εισαγωγή των κλιματιστικών με inverter - Αύξηση κατά 30% της ενεργειακή απόδοσης των ηλεκτρικών συσκευών μέχρι το 2020 μέσω της αντικατάστασης των παλαιών συσκευών με πιο αποδοτικές (πράσινες δημόσιες συμβάσεις) και την προώθηση αισθητήρων κίνησης για το φωτισμό στην τουαλέτα - Αύξηση κατά 30% της ενεργειακής απόδοσης των συστημάτων θέρμανσης έως το 2020 με την αντικατάσταση των παλαιών παραθύρων και κουφωμάτων των δημόσιων κτιρίων με πιο αποτελεσματικά 	Δήμος Λήμνου	331		89
	Αύξηση έως 30% της συνολικής ζήτηση ενέργειας για θέρμανση χώρων από αντλίες θερμότητας μέχρι το 2020	Δήμος Λήμνου	-75		-20
Εκπαίδευση	Μείωση του ετήσιου ρυθμού ζήτησης ενέργειας για την εκπαίδευση κατά 10%, με την προώθηση καθημερινών μέτρων εξοικονόμησης ενέργειας από τους καθηγητές και τους μαθητές	Δήμος Λήμνου - Σχολικές επιτροπές	39		10
	<p>Μέτρα ενεργειακής απόδοσης</p> <ul style="list-style-type: none"> - Αύξηση κατά 30% της ενεργειακή απόδοσης των ηλεκτρικών συσκευών μέχρι το 2020 μέσω της αντικατάστασης των παλαιών συσκευών με πιο αποδοτικές (πράσινες δημόσιες συμβάσεις) και την προώθηση αισθητήρων κίνησης για το φωτισμό στην τουαλέτα - Αύξηση κατά 30% της ενεργειακής απόδοσης των συστημάτων θέρμανσης έως το 2020 με την αντικατάσταση των 	Δήμος Λήμνου - Σχολικές επιτροπές	235		63

	παλαιών παραθύρων και κουφωμάτων των δημόσιων κτιρίων με πιο αποτελεσματικά				
	Αύξηση έως 30% της συνολικής ζήτηση ενέργειας για θέρμανση χώρων από αντλίες θερμότητας μέχρι το 2020	Δήμος Λήμνου - Σχολικές επιτροπές	-291		-79
Δραστηριότητες σχετικές με την ανθρώπινη υγεία και την κοινωνική μέριμνα	Μείωση του ετήσιου ρυθμού ζήτησης ενέργειας για τις δραστηριότητες σχετικές με την ανθρώπινη υγεία και την κοινωνική μέριμνα κατά 10%, με την προώθηση καθημερινών μέτρων εξοικονόμησης ενέργειας από τους εργαζόμενους και τους επισκέπτες	Δήμος Λήμνου - Κέντρα υγείας	13		3
	Μέτρα ενεργειακής απόδοσης - Αύξηση κατά 30% της ενεργειακή απόδοσης των ηλεκτρικών συσκευών μέχρι το 2020 μέσω της αντικατάστασης των παλαιών συσκευών με πιο αποδοτικές (πράσινες δημόσιες συμβάσεις) και την προώθηση αισθητήρων κίνησης για το φωτισμό στην τουαλέτα - Αύξηση κατά 30% της ενεργειακής απόδοσης των συστημάτων θέρμανσης έως το 2020 με την αντικατάσταση των παλαιών παραθύρων και κουφωμάτων των δημόσιων κτιρίων με πιο αποτελεσματικά	Δήμος Λήμνου - Κέντρα υγείας	66		18
	Αύξηση κατά 30% της συνολικής ζήτησης για θέρμανση παρεχόμενη από αντλίες θερμότητας μέχρι το 2020 - Αύξηση κατά 30% της συνολικής ενεργειακής ζήτησης ζεστού νερού από ηλιακή ενέργεια μέχρι το 2020	Δήμος Λήμνου - Κέντρα υγείας	-23	29	2

Άλλες υπηρεσίες	Μείωση του ετήσιου ρυθμού ζήτησης ενέργειας για τις άλλες υπηρεσίες κατά 10%, με την προώθηση καθημερινών μέτρων εξοικονόμησης ενέργειας από τους επαγγελματίες	Δήμος Λήμνου - Τοπικές ενώσεις	125		33
	Μέτρα ενεργειακής απόδοσης - Αύξηση κατά 30% της ενεργειακής απόδοσης των συστημάτων κλιματισμού μέχρι το 2020 μέσω της προώθησης των κλιματιστικών με inverter - Αύξηση κατά 20% της ενεργειακής απόδοσης των ηλεκτρικών συσκευών μέχρι το 2020 μέσω της αντικατάστασης παλαιών συσκευών με πιο αποτελεσματικές	Δήμος Λήμνου - Τοπικές ενώσεις	518		138
	Αύξηση έως 20% της συνολικής ζήτηση ενέργειας για θέρμανση χώρων από αντλίες θερμότητας μέχρι το 2020	Δήμος Λήμνου - Τοπικές ενώσεις	-155		-42
Δημοτικός/δημόσιος φωτισμός	Μείωση του ετήσιου ρυθμού ζήτησης ενέργειας για το δημόσιο φωτισμό κατά 10%, με την προώθηση καθημερινών μέτρων εξοικονόμησης ενέργειας από τις τοπικές αρχές	Δήμος Λήμνου - ΔΕΗ	38		10
	Αύξηση κατά 20% της ενεργειακής απόδοσης των δημοσίων συστημάτων φωτισμού έως το 2020 με τη χωρική και την τεχνική βελτιστοποίηση του δικτύου φωτισμού.	Δήμος Λήμνου - ΔΕΗ	205		55

Πίνακας 4.8. Λεπτομέρειες των σχεδιασμένων δράσεων για τον τριτογενή τομέα

ΣΤΟΧΟΣ ΕΞΟΙΚΟΝΟΜΗΣΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ ΜΕΧΡΙ ΤΟ 2020 [MWh/έτος]	ΣΤΟΧΟΣ ΑΥΞΗΣΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ ΑΠΟ ΑΝΑΝΕΩΣΙΜΕΣ ΠΗΓΕΣ ΜΕΧΡΙ ΤΟ 2020 [MWh/έτος]	ΣΤΟΧΟΣ ΜΕΙΩΣΗΣ CO2 ΜΕΧΡΙ ΤΟ 2020 [τόνοι/έτος]
ΤΡΙΤΟΓΕΝΗΣ ΤΟΜΕΑΣ		
4.771	35	1.294

Πίνακας 4.9. Συγκεντρωτικός πίνακας των σχεδιασμένων δράσεων για τον τριτογενή τομέα

4.5. Μεταφορές

Στον επόμενο πίνακα παρουσιάζονται λεπτομέρειες των σχεδιασμένων δράσεων για τον τομέα μεταφορών. Ιδιαίτερη σημασία δίνεται στην προώθηση τεχνικών οικολογικής οδήγησης από τους αντίστοιχους οδηγούς και στην εισαγωγή ηλεκτρικών οχημάτων στον νησιωτικό στόλο σε συνεργασία με εταιρίες σχετικές με κάθε υποτομέα (λεωφορεία, ταξί, κτλ.) αλλά και με τους κατοίκους. Η αύξηση της ηλεκτρικής κατανάλωσης μέσω της χρήσης ηλεκτρικών οχημάτων προωθείται με το δεδομένο ότι παράλληλα προωθείται και η τοπική παραγωγή ηλεκτρισμού από ΑΠΕ.

Ο Δήμος θα λειτουργήσει ως παράδειγμα αποτελώντας τον πρωτοπόρο στην εφαρμογή των προτεινόμενων δράσεων για τον δημοτικό στόλο.

ΤΟΜΕΙΣ ΚΑΙ ΠΕΔΙΑ ΔΡΑΣΗΣ	ΔΡΑΣΕΙΣ	ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΦΑΡΜΟΓΗ	ΑΝΑΜΕΝΟΜΕΝΗ ΕΞΟΙΚΟΝΟΜΗΣΗ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ [MWh/έτος]	ΤΟΜΕΙΣ ΚΑΙ ΠΕΔΙΑ ΔΡΑΣΗΣ	ΔΡΑΣΕΙΣ
ΤΟΜΕΙΣ ΚΑΙ ΠΕΔΙΑ ΔΡΑΣΗΣ					
Αστικές και προαστιακές χερσαίες μεταφορές επιβατών	Διπλασιασμός του ρυθμού αύξησης της ζήτησης ενέργειας των ασικών και προαστιακών μεταφορών υπέρ των δημόσιων μεταφορών έως το 2020 με την εξασφάλιση της ποιότητας που προσφέρουν οι δημόσιες μεταφορές και την προώθηση της χρήσης των και την κατασκευή ποδηλατοδρόμων.	Δήμος Λήμνου - ΚΤΕΛ Λήμνου	-3		-1
	Αύξηση κατά 20% της ενεργειακής απόδοσης των οδικών μεταφορών επιβατών έως το 2020 με την προώθηση της οικολογικής οδήγησης	Δήμος Λήμνου - Μεταφορικές εταιρίες - Ταξί	6		2
	Αύξηση κατά 10% της ζήτησης ενέργειας μεταφοράς επιβατών που παρέχεται από ηλεκτρισμό έως το 2020 με την προώθηση υβριδικών - ηλεκτρικών λεωφορείων	Δήμος Λήμνου	-5		-1
Άλλες οδικές υπηρεσίες μεταφοράς επιβατών (ταξί, τουρισμός, σχολικά λεωφορεία, κλπ.)	Αύξηση κατά 20% της ενεργειακής απόδοσης των άλλων οδικών υπηρεσιών μέχρι το 2020 μέσω της προώθησης της οικολογικής οδήγησης	Δήμος Λήμνου	785		207
	Αύξηση κατά 10% της ζήτησης ενέργειας των άλλων οδικών υπηρεσιών που παρέχεται από ηλεκτρισμό έως το 2020 με την προώθηση των υβριδικών - ηλεκτρικών οχημάτων.	Δήμος Λήμνου	-632		-173

Οδικές μεταφορές εμπορευμάτων και υπηρεσίες μετακόμισης	Αύξηση κατά 20% της ενεργειακής απόδοσης των οδικών μεταφορών και υπηρεσιών μετακόμισης μέχρι το 2020 μέσω της προώθησης της οικολογικής οδήγησης	Δήμος Λήμνου	38		10
	Αύξηση κατά 10% της ζήτησης ενέργειας των οδικών μεταφορών και υπηρεσιών μετακόμισης που παρέχεται από ηλεκτρισμό έως το 2020 με την προώθηση των υβριδικών - ηλεκτρικών οχημάτων.	Δήμος Λήμνου	-23		-6
Ιδιωτικές μεταφορές	Μείωση στο ήμισυ του ρυθμού αύξησης της ζήτησης ενέργειας των ιδιωτικών μεταφορών μέχρι το 2020 μέσω της προώθησης βιώσιμης μεταφορών (δημόσιες συγκοινωνίες, ποδήλατο).	Δήμος Λήμνου	224		56
	Αύξηση κατά 20% της ενεργειακής απόδοσης των ιδιωτικών μεταφορών μέχρι το 2020 μέσω της προώθησης της οικολογικής οδήγησης	Δήμος Λήμνου	1.553		391
	Αύξηση κατά 10% της ζήτησης ενέργειας των ιδιωτικών μεταφορών που παρέχεται από ηλεκτρισμό έως το 2020 με την προώθηση των υβριδικών - ηλεκτρικών οχημάτων.	Δήμος Λήμνου	-938		-261

Πίνακας 4.10. Λεπτομέρειες των σχεδιασμένων δράσεων για τον τομέα μεταφορών

ΣΤΟΧΟΣ ΕΞΟΙΚΟΝΟΜΗΣΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ ΜΕΧΡΙ ΤΟ 2020 [MWh/έτος]	ΣΤΟΧΟΣ ΑΥΞΗΣΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ ΑΠΟ ΑΝΑΝΕΩΣΙΜΕΣ ΠΗΓΕΣ ΜΕΧΡΙ ΤΟ 2020 [MWh/έτος]	ΣΤΟΧΟΣ ΜΕΙΩΣΗΣ CO2 ΜΕΧΡΙ ΤΟ 2020 [τόνοι/έτος]
ΤΟΜΕΑΣ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ		
1.210		282

Πίνακας 4.11. Συγκεντρωτικός πίνακας των σχεδιασμένων δράσεων για τον τομέα μεταφορών

4.6. Δευτερογενής παραγωγή ενέργειας και ροές ενέργειας

Στον επόμενο πίνακα παρουσιάζονται λεπτομέρειες των σχεδιασμένων δράσεων για την δευτερογενή παραγωγή ενέργειας. Ο Δήμος θα προωθήσει την εγκατάσταση ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, ειδικά αιολικών και φωτοβολταϊκών σταθμών, είτε μέσω μικρών ή μεσαίων έργων εξασφαλίζοντας παράλληλα τον σεβασμό στην χωροταξία και στο τοπικό οικοσύστημα του νησιού. Ο Δήμος επίσης θα λειτουργήσει ως κόμβος ενημέρωσης και πιθανής συνεργασίας με επενδυτές για την χρηματοδότηση τέτοιων έργων.

ΤΟΜΕΙΣ ΚΑΙ ΠΕΔΙΑ ΔΡΑΣΗΣ	ΔΡΑΣΕΙΣ	ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΦΑΡΜΟΓΗ	ΑΝΑΜΕΝΟΜΕΝΗ ΕΞΟΙΚΟΝΟΜΗΣΗ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ [MWh/έτος]	ΑΝΑΜΕΝΟΜΕΝΗ ΑΥΞΗΣΗ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ ΑΠΟ ΑΝΑΝΕΩΣΙΜΕΣ ΠΗΓΕΣ [MWh/έτος]	ΑΝΑΜΕΝΟΜΕΝΗ ΜΕΙΩΣΗ CO2 [τόνοι/έτος]
ΔΕΥΤΕΡΟΓΕΝΗΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ ΚΑΙ ΡΟΕΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ					
Αιολική ενέργεια	Προώθηση εγκατάστασης ανεμογεννητριών	Δήμος Λήμνου		2.930	2.547
Ηλιακή ενέργεια	Προώθηση εγκατάστασης φωτοβολταϊκών στο έδαφος και στις στέγες	Δήμος Λήμνου		529	460

Πίνακας 4.12. Λεπτομέρειες των σχεδιασμένων δράσεων για τον τομέα δευτερογενούς παραγωγής ενέργειας

ΣΤΟΧΟΣ ΕΞΟΙΚΟΝΟΜΗΣΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ ΜΕΧΡΙ ΤΟ 2020 [MWh/έτος]	ΣΤΟΧΟΣ ΑΥΞΗΣΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ ΑΠΟ ΑΝΑΝΕΩΣΙΜΕΣ ΠΗΓΕΣ ΜΕΧΡΙ ΤΟ 2020 [MWh/έτος]	ΣΤΟΧΟΣ ΜΕΙΩΣΗΣ CO2 ΜΕΧΡΙ ΤΟ 2020 [τόνοι/έτος]
ΔΕΥΤΕΡΟΓΕΝΗΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ ΚΑΙ ΡΟΕΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ		
	3.459	3.007

Πίνακας 4.13. Συγκεντρωτικός πίνακας των σχεδιασμένων δράσεων για τον τομέα δευτερογενούς παραγωγής ενέργειας

4.7. Σχεδιασμός χρήσεων γης

Σε αυτή την φάση ανάπτυξης του ΝΣΔΑΕ δεν έχουν συμπεριληφθεί δράσεις σχετικά με τον σχεδιασμό χρήσεων γης. Παρόλα αυτά, οι τοπικές αρχές σε συνεργασία επίσης με τις περιφερειακές αρχές θα προχωρήσουν στην εκπόνηση ουσιαστικών μελετών για τον σχεδιασμό των χρήσεων γης στο άμεσο μέλλον καταλήγοντας σε δράσεις οι οποίες και θα συμπεριληφθούν στο ΝΣΔΑΕ σε επόμενη φάση.

4.8. Δημόσιες προμήθειες προϊόντων και υπηρεσιών

Σε αυτή την φάση ανάπτυξης του ΝΣΔΑΕ δεν έχουν συμπεριληφθεί συγκεκριμένες δράσεις σχετικά με τον καθορισμό πρότυπων διαδικασιών για τις δημόσιες προμήθειες προϊόντων και υπηρεσιών. Παρόλα αυτά, μια αρχική φάση ανάπτυξης σχετικών δράσεων θεωρούνται σχεδιασμένες δράσεις στον τριτογενή τομέα και ειδικότερα στην προμήθεια εξοπλισμών για δημοτικά κτίρια και δημοτικό φωτισμό δίνοντας ιδιαίτερη σημασία στην προμήθεια ενεργειακά αποδοτικών μονάδων. Σε επόμενη φάση σχεδιασμού αναμένεται αυτές οι δράσεις να μετουσιωθούν επίσης σε συγκεκριμένα εξειδικευμένα πρότυπα.

4.9. Πολίτες και εμπλεκόμενοι φορείς

Πληθώρα δράσεων στον οικιακό, πρωτογενή, δευτερογενή, τριτογενή αλλά και στον τομέα των μεταφορών προϋποθέτουν την ευαισθητοποίηση και συμμετοχή των πολιτών και λοιπών τοπικών φορέων με στόχο την ουσιαστική συνεισφορά στην επίτευξη των φιλόδοξων στόχων του ΝΣΔΑΕ. Η μεγιστοποίηση της εμπλοκής τους στην υλοποίηση του ΝΣΔΑΕ και η υποστήριξή τους και δέσμευση σε αυτό θεωρούνται σημεία κλειδιά για την επιτυχία του.

5. ΟΡΓΑΝΩΤΙΚΟΙ ΚΑΙ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΙ ΜΗΧΑΝΙΣΜΟΙ

Η επιτυχία του ΝΣΔΑΕ, εκτός από τον καλό σχεδιασμό και την εκτίμηση των διαθέσιμων πόρων βασίζεται σε μεγάλο βαθμό στους οργανωτικούς και χρηματοοικονομικούς μηχανισμούς. Συγκεκριμένες δομές συντονισμού και οργάνωσης θα σχηματισθούν και θα στελεχωθούν από προσωπικό το οποίο θα αναλάβει την ολοκλήρωση των διαφόρων σταδίων της υλοποίησης και παρακολούθησης του ΝΣΔΑΕ. Οι πολίτες και φορείς μέσω της εμπλοκής τους στην διαδικασία ανάπτυξης του ΝΣΔΑΕ θα αποτελέσουν έναν πολύτιμο οργανωτικό μηχανισμό, κρίσιμο για την επιτυχία αυτής της προσπάθειας.

Παρόλα αυτά, για να ευοδωθούν όλες αυτές οι προσπάθειες συγκεκριμένα κονδύλια θα πρέπει να διασφαλιστούν εκμεταλλευόμενοι όλες τις πιθανές πηγές χρηματοδότησης.

5.1. Συντονιστικές και οργανωτικές δομές

Αποφασίστηκε η δημιουργία μιας συντονιστικής και οργανωτικής δομής δύο επιπέδων ώστε να διασφαλιστεί η αποδοτική υλοποίηση του ΝΣΔΑΕ. Η οργανωτική επιτροπή από τη μια μεριά επιφορτίζεται με τον συντονισμό κατά την διάρκεια των διαφορετικών σταδίων του ΝΣΔΑΕ, ενώ από την άλλη μεριά η ομάδα εργασίας θα επικεντρωθεί κυρίως στην πραγματοποίηση των δράσεων, στην παρακολούθηση του ΝΣΔΑΕ και στην πιθανή επικαιροποίηση των περιεχομένων του ΝΣΔΑΕ,

Οργανωτική επιτροπή:

- Δήμαρχος της Λήμνου
- ΔΑΦΝΗ (Δίκτυο Αειφόρων Νήσων του Αιγαίου)

Ομάδα εργασίας:

- Ο ενεργειακός υπεύθυνος του Δήμου
- Η τεχνική διεύθυνση του Δήμου
- ΔΑΦΝΗ (Δίκτυο Αειφόρων Νήσων του Αιγαίου)

5.2. Διαθεσιμότητα προσωπικού

Είναι απόλυτα ξεκάθαρο ότι η υλοποίηση και παρακολούθηση του ΝΣΔΑΕ απαιτεί την κατανομή αφοσιωμένου προσωπικού που θα ορίσει το ΝΣΔΑΕ ως προτεραιότητα των καθηκόντων τους. Το προσωπικό αποτελείται από:

- Τον ενεργειακό υπεύθυνο του Δήμου Λήμνου (1 άτομο)
- Την τεχνική διεύθυνση του Δήμου Λήμνου (2 άτομα)

Παράλληλα αποτελεί βασική επιδίωξη του Δήμου η μέγιστη δυνατή εμπλοκή των πολιτών και ιδιαίτερα των μαθητών στην διαδικασία υλοποίησης του ΝΣΔΑΕ σε εθελοντική βάση,

ειδικά για την περίοδο διενέργειας ενεργειακών ελέγχων και συστηματικών διαδικασιών παρακολούθησης.

5.3. Εμπλοκή φορέων

Για να διασφαλιστεί η ενεργός εμπλοκή των φορέων στην υλοποίηση του ΝΣΔΑΕ θα οργανώνονται συχνές ημέρες πληροφόρησης για την πρόοδο του ΝΣΔΑΕ, όπως επίσης ανάλογα συνέδρια.

Περαιτέρω εμπλοκή των πολιτών αναμένεται μιας και περιοδικά θα ζητείται η συμπλήρωση ερωτηματολογίων για την παρακολούθηση της προόδου και της αλλαγής στην ενεργειακή συμπεριφορά τους.

Επίσης, εξειδικευμένες συναντήσεις και συζητήσεις θα πραγματοποιούνται μεταξύ της οργανωτικής επιτροπής και των φορέων συγκεκριμένων τομέων δραστηριότητας σε όλα τα βήματα της υλοποίησης του ΝΣΔΑΕ ώστε να διατηρηθεί το ενδιαφέρον και η δέσμευση στους στόχους του ΝΣΔΑΕ.

5.4. Προϋπολογισμός

(Ο προϋπολογισμός θα ολοκληρωθεί κατά την φάση τελικής έγκρισης του ΝΣΔΑΕ)

5.5. Πηγές και μηχανισμοί χρηματοδότησης

Η διασφάλιση των αναγκαίων πόρων και μηχανισμών χρηματοδότησης για την επιτυχή υλοποίηση του ΝΣΔΑΕ θα είναι μια από τις μεγαλύτερες προκλήσεις για το Δήμο. Στην παρακάτω λίστα παρουσιάζονται μερικές από της αναμενόμενες πηγές χρηματοδότησης.

- Κατανομή δημοτικού προϋπολογισμού
- Κατανομή περιφερειακού προϋπολογισμού
- Δάνεια
- Ανακυκλούμενα κεφάλαια
- ΕΣΠΑ (Εθνικό Στρατηγικό Πλαίσιο Αναφοράς)
- Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων
- Ιδιωτικές επενδύσεις
- Συνεταιρισμοί πολιτών
- Χρηματοδότηση από τρίτους
- Σύμπραξη δημόσιου και ιδιωτικού τομέα (ΣΔΙΤ)

5.6. Παρακολούθηση

Τα εργαλεία παρακολούθησης της ενέργειας και των εκπομπών CO₂ αλλά και του ΝΣΔΑΕ που αναπτύχθηκαν υπό το έργο ISLE-PACT θα χρησιμοποιηθούν σε συνδυασμό με ενεργειακούς ελέγχους και ερωτηματολόγια ώστε να διασφαλιστεί η επιτυχής παρακολούθηση της επιτυχούς υλοποίησης του ΝΣΔΑΕ και του ενεργειακού προφίλ της Λήμνου. Το αντικείμενο της παρακολούθησης θα αναληφθεί από την ομάδα εργασίας. Ένα υπόδειγμα παρακολούθησης ΝΣΔΑΕ και αντίστοιχη αναφορά θα υποβάλλονται τουλάχιστον κάθε δύο χρόνια στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή ώστε να αναδεικνύεται η πρόοδος στην υλοποίηση του ΝΣΔΑΕ.

Βιβλιογραφία

Εκπόνηση:

Τοπικές και Περιφερειακές αρχές:

Δήμος Λήμνου

Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου

Οικονομική ενίσχυση:

Αποποίηση:

Η αποκλειστική ευθύνη για το περιεχόμενο του εγγράφου αυτού φέρουν οι συγγραφείς. Δεν εκφράζει απαραίτητα τη γνώμη των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή δεν είναι υπεύθυνη για οποιαδήποτε χρήση που μπορεί να γίνει των πληροφοριών που περιέχονται σε αυτήν.